BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO

MĨ THUẬT 5

NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC VIỆT NAM

ĐINH GIA LÊ (Tổng Chủ biên)
TRẦN THỊ BIỂN – ĐOÀN THỊ MỸ HƯƠNG (đồng Chủ biên)
PHẠM DUY ANH – TRẦN THỊ THU TRANG

MĨ THUẬT 5

(Tái bản lần thứ hai)

sach-giao-khoa.com

NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC VIỆT NAM

HƯỚNG DẪN SỬ DỤNG SÁCH

Mỗi chủ đề trong sách giáo khoa *Mĩ thuật 5* được tổ chức thành bốn hoạt động cụ thể như sau:

QUAN SÁT: Hoạt động giúp học sinh có nhận thức ban đầu về nội dung chủ đề.

THỂ HIỆN: Hoạt động hình thành kiến thức, kĩ năng liên quan đến chủ đề.

THẢO LUẬN: Hoạt động giúp học sinh củng cố lại nội dung, yêu cầu cần đạt của chủ đề.

sach-giao-khoa.com

VẬN DỤNG: Học sinh sử dụng những kiến thức, kĩ năng trong chủ đề để giải quyết những vấn đề của cuộc sống liên quan đến môn học.

Những hướng dẫn kĩ thuật, cách làm sản phẩm mĩ thuật trong sách có tính gợi ý, nhằm giúp các em thuận tiện hơn trong việc thực hành.

Hãy bảo quản, giữ gìn sách giáo khoa để dành tặng các em học sinh lớp sau!

LỜI NÓI ĐẦU

Các em học sinh thân mến!

Sách giáo khoa *Mĩ thuật 5* được biên soạn gồm 8 chủ đề, theo các định hướng về: thiên nhiên; con người; gia đình; nhà trường; xã hội; quê hương; đất nước; thế giới. Qua đó, giúp các em biết cách khai thác chất liệu từ cuộc sống trong thực hành, sáng tạo sản phẩm mĩ thuật phù hợp với nội dung, yêu cầu cần đạt ở mỗi chủ đề. Cùng với đó, nhiều hình thức thực hành tạo sản phẩm ở phần mĩ thuật ứng dụng trong sách giáo khoa *Mĩ thuật 5* như: đồ chơi; đồ dùng học tập; đồ dùng cá nhân; đồ lưu niệm; đồ gia dụng; đồ trang trí nội thất cũng được lồng ghép, giới thiệu trong một số chủ đề, giúp học sinh có tư duy tạo hình và ý thức kết nối kiến thức với thực tế cuộc sống. Điều này góp phần tăng thêm niềm yêu thích, hứng thú của học sinh đối với môn Mĩ thuật, đồng thời cùng các môn học và hoạt động giáo dục khác góp phần hình thành, phát triển ý thức giữ gìn, phát huy giá trị văn hoá nghệ thuật dân tộc phù hợp với sự phát triển của thời đại.

Chúc các em học tập thật vui và có nhiều sản phẩm mĩ thuật hấp dẫn, làm đẹp cho cuộc sống!

CÁC TÁC GIẢ

MỤC LỤC

Chủ đề	NỘI DUNG	Trang
1	Yếu tố tạo hình trong thực hành, sáng tạo theo chủ đề	5
2	Hình tượng anh hùng dân tộc trong mĩ thuật tạo hình Việt Nam	11
3	Gia đình	18
4	Những hoạt động yêu thích ở trường em	24
5	Những việc làm bình dị mà cao quý trong cuộc sống	31
6	Cảnh sắc quê hương	39
7	Việt Nam đất nước, con người	48
8	Vì một thế giới hoà bình	56
	Một số thuật ngữ dùng trong sách	63
	Bảng phiên âm tên riêng nước ngoài	63

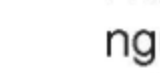
sách-giáo-khoa.com

Chủ đề

1

YẾU TỐ TẠO HÌNH TRONG THỰC HÀNH, SÁNG TẠO THEO CHỦ ĐỀ

- *Nhận biết được một số yếu tố và nguyên lí tạo hình ở sản phẩm, tác phẩm mĩ thuật.*
- *Biết sử dụng yếu tố tạo hình làm trọng tâm ở sản phẩm mĩ thuật.*
- *Vận dụng được một số nguyên lí tạo hình như: cân bằng, tương phản, lặp lại,... ở mức độ đơn giản trong thực hành, sáng tạo đồ thủ công bằng vật liệu sưu tầm, tái sử dụng,...*

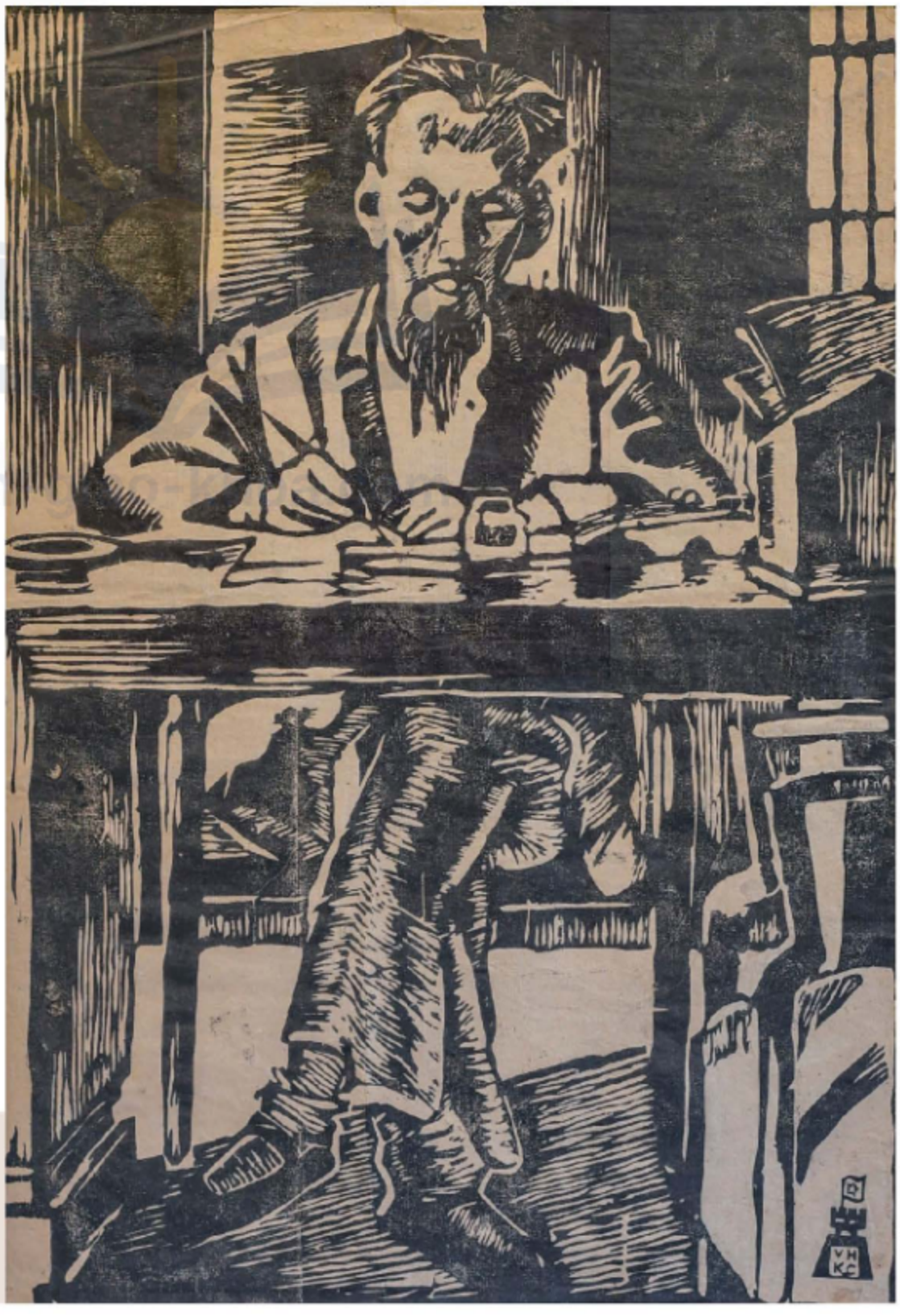
Tìm hiểu một số yếu tố và nguyên lí tạo hình ở các tác phẩm mĩ thuật.

Gợi ý:

– Nhận biết những yếu tố tạo hình trong bức tranh ở bên.

– Nguyên lí tạo hình nào xuất hiện trong bức tranh?

– Hãy nhận biết yếu tố, nguyên lí tạo hình trên một tác phẩm mĩ thuật em yêu thích.

Tô Ngọc Vân, *Hồ Chủ tịch ở Bắc Bộ Phủ*, 1946, tranh khắc gỗ (1)

(1) Nguồn: Bảo tàng Mĩ thuật Việt Nam

EM CÓ BIẾT

Các yếu tố tạo hình chính trong mĩ thuật được biết đến là: chấm, nét, hình, khối, màu sắc, đậm nhạt, chất cảm, không gian. Những yếu tố tạo hình này được sắp xếp tạo nên các dạng bố cục theo một số nguyên lí tạo hình như: cân bằng, tương phản, lặp lại, nhịp điệu, nhấn mạnh, chuyển động, tỉ lệ, hài hoà. Những kiến thức này được giới thiệu giúp các em biết, hiểu, yêu thích và vận dụng trong thực hành, sáng tạo sản phẩm mĩ thuật của mình.

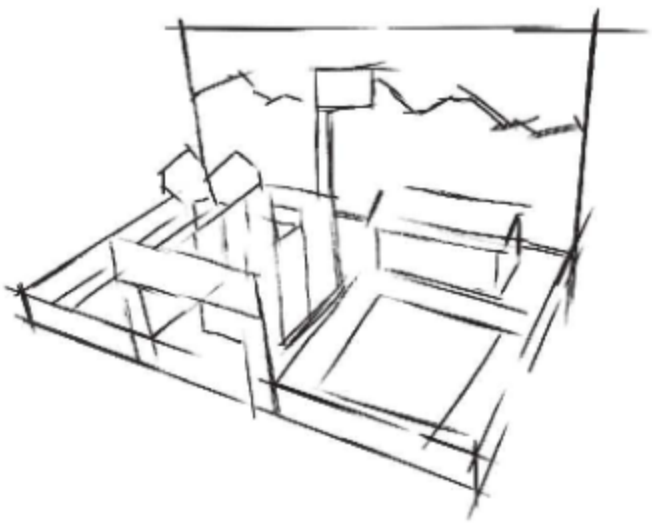
1. Pôn Xê-dan (Paul Cézanne), *Rèm, bình và bát trái cây* (Rideau, Cruchon et Compotier), 1893 – 1894, tranh sơn dầu [1]

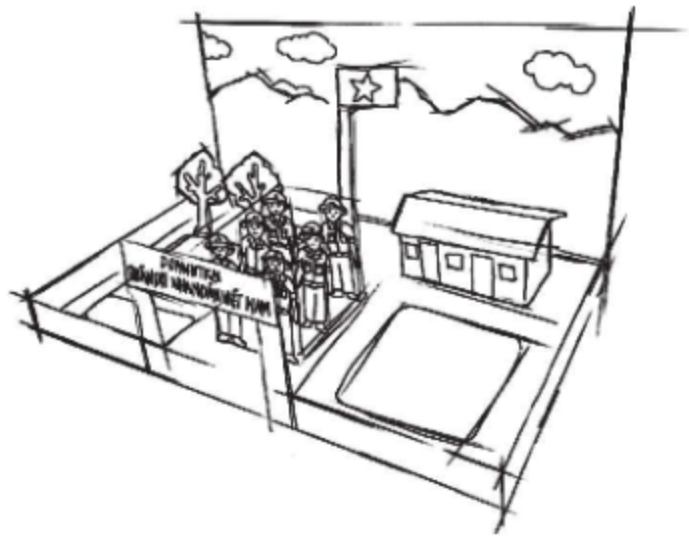
2. Kim Đồng, *Nhà trẻ*, 1993, tranh sơn mài [2]

(1) Nguồn: Bảo tàng Nghệ thuật Whitney, Hoa Kỳ
(2) Nguồn: Bảo tàng Mĩ thuật Việt Nam

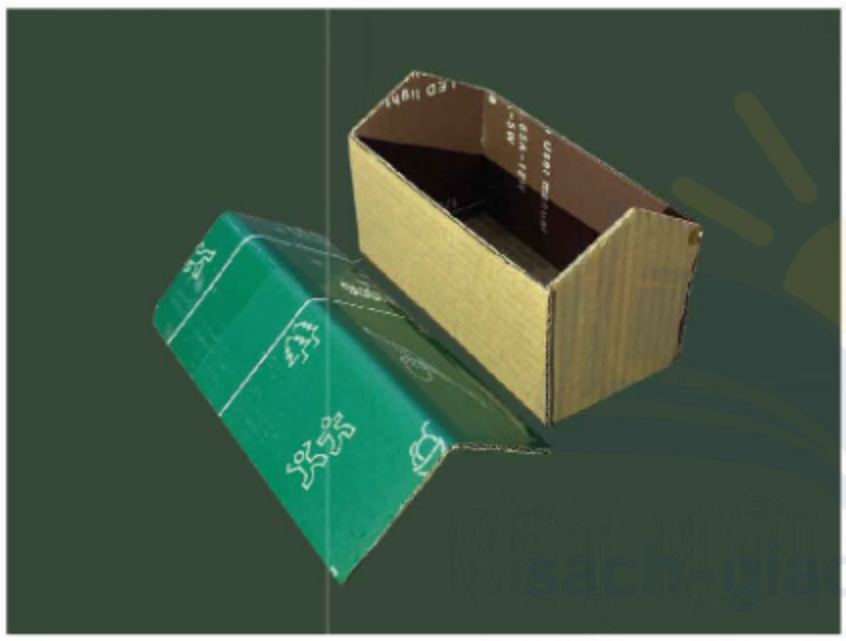
Gợi ý các bước sử dụng yếu tố tạo hình làm trọng tâm ở sản phẩm mĩ thuật 3D thể hiện chủ đề *Doanh trại quân đội*.

Bước 1. Phác thảo bố cục thể hiện ý tưởng

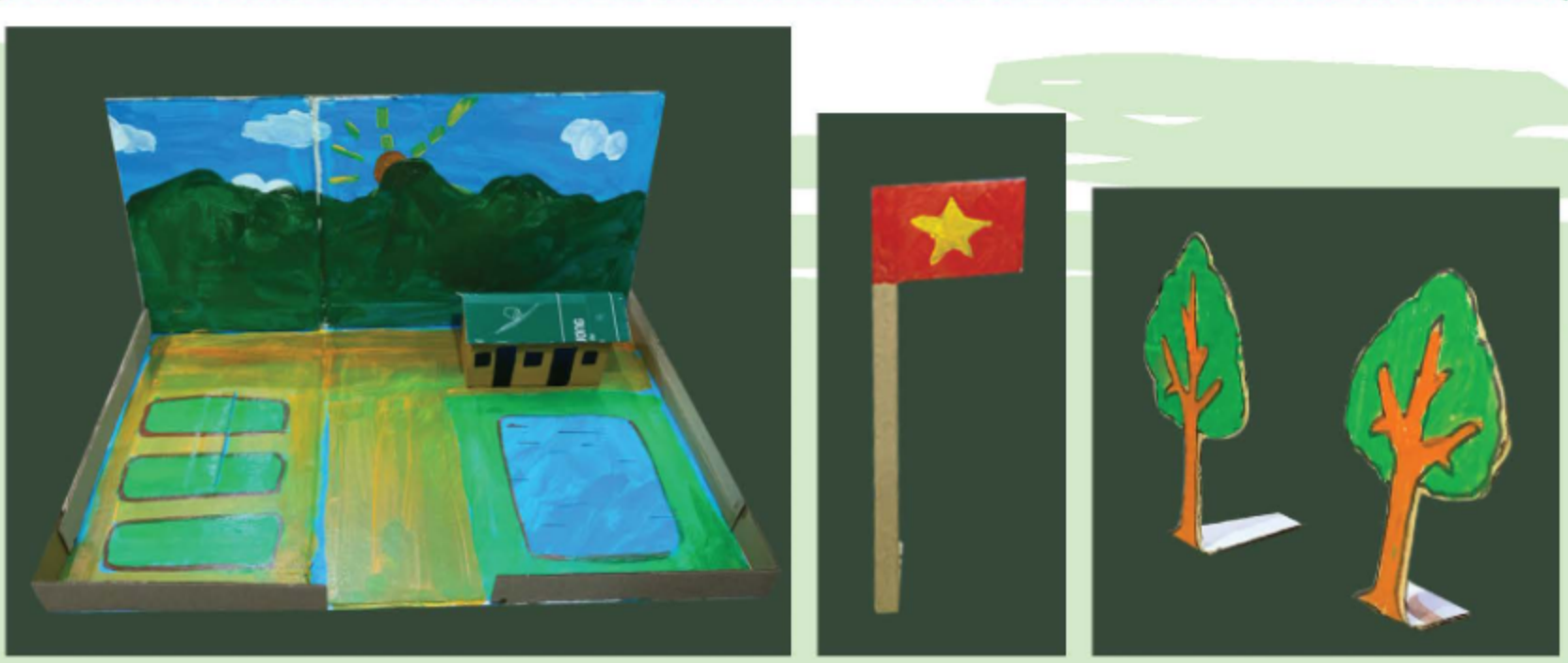
Bước 2. Thể hiện rõ nhân vật ở vị trí trọng tâm của sản phẩm

Bước 3. Tạo hình mái và thân nhà theo bản vẽ từ bìa các-tông

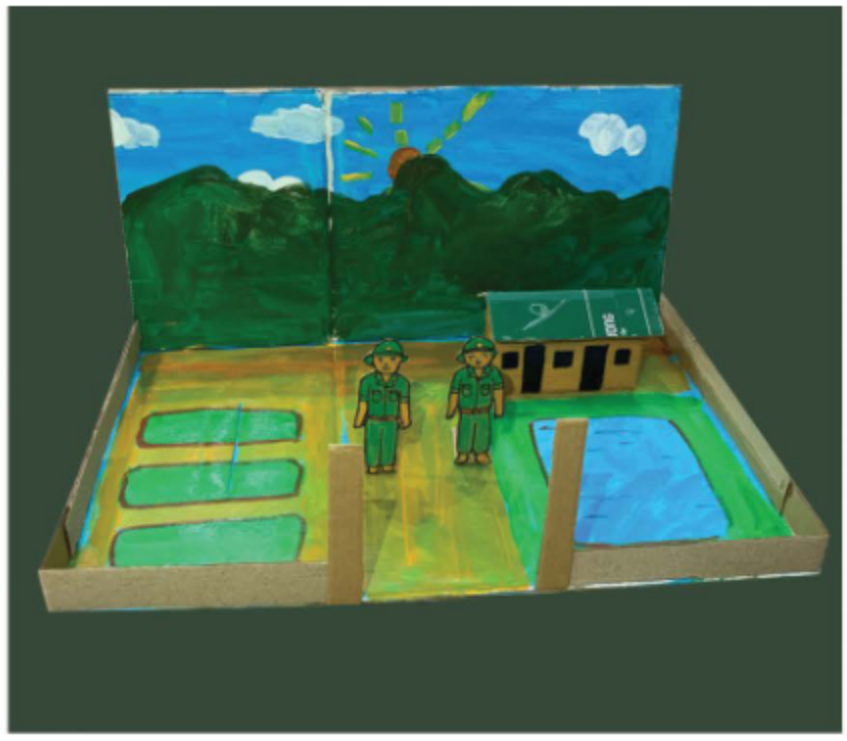
Bước 4. Liên kết các bộ phận của ngôi nhà và vẽ cửa

Bước 5. Tạo không gian, cảnh quan cho sản phẩm

Bước 6. Tạo hình nhân vật

Bước 7. Sắp xếp nhân vật vào bối cảnh theo bản vẽ xây dựng bố cục

Bước 8. Sắp xếp các hình trang trí khác và hoàn thiện sản phẩm

Để thực hiện một sản phẩm mĩ thuật về chủ đề, cần lưu ý một số nội dung sau:

- Lựa chọn hình ảnh thể hiện.
- Lên ý tưởng và sắp xếp nhân vật, tạo không gian,...
- Lựa chọn vật liệu và kĩ thuật phù hợp với năng lực thực hiện của bản thân.
- Khi thực hiện, cần chú ý cẩn thận với dụng cụ sắc, nhọn để tránh tai nạn.
- Khi thực hiện xong, cần cất, dọn đồ dùng, vật liệu để sử dụng ở những lần tiếp theo.

- Sử dụng yếu tố, nguyên lí tạo hình thể hiện về chủ đề mình yêu thích.
- Sản phẩm mĩ thuật của học sinh

1. Phan Hưng, *Ngôi nhà đơn sơ*, sản phẩm mĩ thuật từ đất nặn

2. Phạm Duy, *Khu vườn vui vẻ*, sản phẩm mĩ thuật nhiều chất liệu

3. Phan Thị Thanh Nhàn, *Việt Nam sẽ phát triển và có nhiều khu vui chơi giải trí cho mọi người*
Sản phẩm mĩ thuật từ màu dạ

Trưng bày sản phẩm đã thực hiện và trao đổi theo một số nội dung gợi ý sau:

– Yếu tố tạo hình nào được sử dụng chủ đạo trong sản phẩm mĩ thuật của bạn?

– Nguyên lí tạo hình nào xuất hiện trong sản phẩm mĩ thuật của bạn?

– Bạn thích sản phẩm mĩ thuật nào nhất? Vì sao?

Sử dụng yếu tố tạo hình trang trí một đồ vật em yêu thích.

Phần tham khảo

Gợi ý các bước sử dụng yếu tố tạo hình trang trí áo phông cũ bằng hình thức in

Lưu ý: màu sử dụng để in trên áo thường là màu a-cờ-ry-lic (acrylic) để tránh bị phai.

Bước 1. Lựa chọn vị trí và phác thảo hình để trang trí, trong đó sử dụng yếu tố nét và mảng

Bước 2. Trổ hình trang trí tạo khuôn in

Bước 3. Đặt khuôn in lên áo và vẽ màu

Bước 4. Nhấc khuôn in ra khỏi áo sau khi đã vẽ kín màu

Bước 5. Hoàn thiện sản phẩm

Chủ đề 2

HÌNH TƯỢNG ANH HÙNG DÂN TỘC TRONG MĨ THUẬT TẠO HÌNH VIỆT NAM

- *Lựa chọn được hình thức phù hợp để tạo sản phẩm mĩ thuật thể hiện hình tượng anh hùng dân tộc.*
- *Biết phối hợp được các vật liệu khác nhau trong thiết kế, tạo hình một món đồ lưu niệm có sử dụng hình tượng anh hùng dân tộc.*
- *Phân biệt được tranh vẽ, tranh in, tượng và phù điêu.*
- *Có ý thức trân trọng và biết ơn những người có công trong lịch sử dân tộc Việt Nam.*

Tìm hiểu về hình tượng anh hùng dân tộc trong các tác phẩm mĩ thuật.

Gợi ý:

– Mô tả đặc điểm tạo hình nhân vật được thể hiện trong tác phẩm mĩ thuật.

– Hãy cho biết hình thức thể hiện của các tác phẩm mĩ thuật. Cách thực hiện các tác phẩm mĩ thuật này có sự khác nhau như thế nào?

– Tìm hiểu về anh hùng dân tộc được thể hiện trong tranh và cho biết nhân vật đó có đóng góp gì trong lịch sử dân tộc Việt Nam.

1. Nguyễn Tư Nghiêm, *Gióng*, 1990, tranh sơn mài [1]

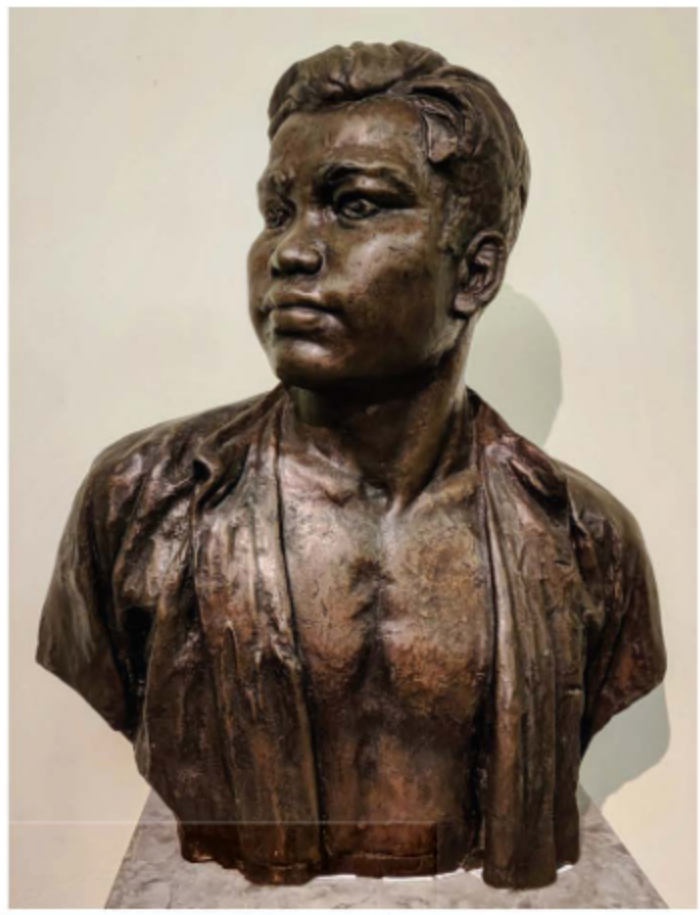

2. Phạm Văn Đôn, *Chiến thắng mùa xuân*, 1978, tranh khắc gỗ [2]

(1), (2) Nguồn: Bảo tàng Mĩ thuật Việt Nam

1. Diệp Minh Châu, *Võ Thị Sáu*, 1956, tượng đồng [1]

2. Trần Văn Lắm, *Lý Tự Trọng*, 1955, tượng đồng [2]

3. Nguyễn Hồng Phong, *Đại tướng Võ Nguyên Giáp với đồng bào các dân tộc tỉnh Thái Nguyên*, 2020, phù điêu đá xanh [3]

EM CÓ BIẾT

Tượng tròn và phù điêu là 2 loại hình thuộc thể loại điêu khắc. Trong đó, tượng tròn thể hiện tác phẩm trong không gian ba chiều với các yếu tố tạo hình bao gồm: khối, không gian và đường nét.

Phù điêu là một dạng sáng tạo trên một mặt phẳng với các hình thức chủ yếu: Đắp nổi hoặc khoét lõm. Phù điêu thường thể hiện ước lệ về khối và có thể tạo cảm giác về các không gian xa – gần bằng độ lồi, lõm, dày, mỏng khác nhau,...

(1), (2) Nguồn: Bảo tàng Mĩ thuật Việt Nam

(3) Nguồn: Hương Đoàn

Gợi ý cách mô phỏng hình tượng anh hùng dân tộc Bà Triệu bằng chất liệu màu sáp.

Bà Triệu, tranh dân gian Đông Hồ

Bước 1. Lựa chọn hình tượng nhân vật lịch sử qua tranh, ảnh, truyện, sách,...

Bước 2. Phác thảo bố cục và vẽ nét theo ý tưởng thể hiện của mình

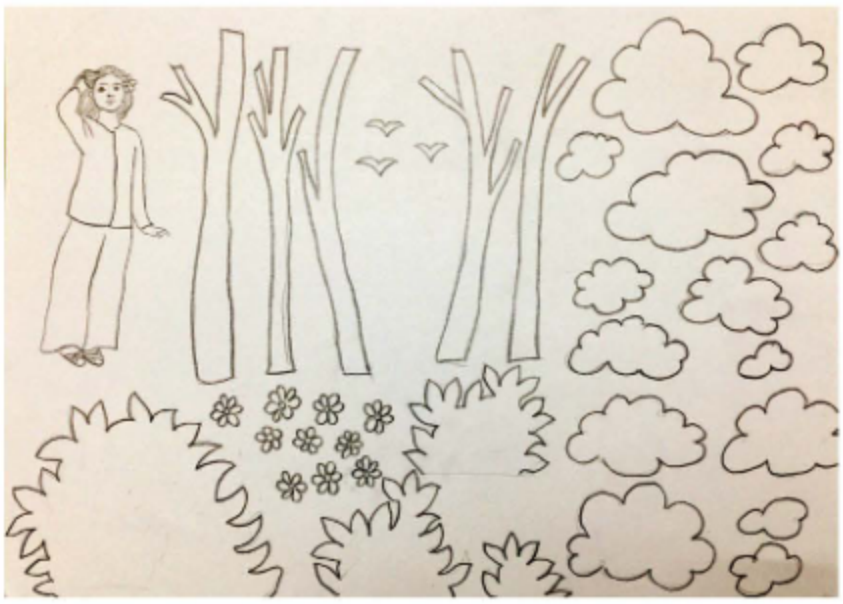
Bước 3. Vẽ màu cho bức tranh

Bước 4. Hoàn thiện sản phẩm

Thực hiện một sản phẩm mĩ thuật thể hiện hình tượng anh hùng dân tộc theo chất liệu và hình thức yêu thích.

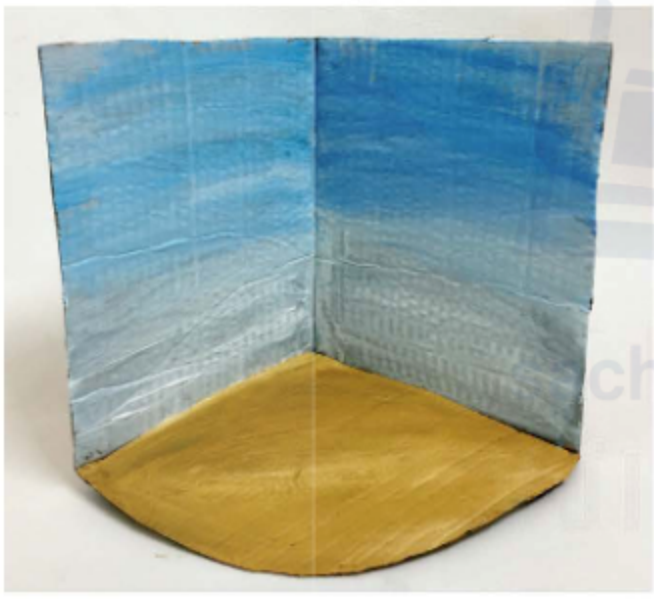
Gợi ý cách mô phỏng hình tượng anh hùng dân tộc Võ Thị Sáu kết hợp nhiều chất liệu.

Bước 1. Lựa chọn hình tượng nhân vật để mô phỏng qua tranh, ảnh, truyện, sách,... và vẽ các hình phù hợp với ý tưởng sáng tạo

Bước 2. Cắt rời các hình và tạo bối cảnh cho sản phẩm

Bước 3. Tạo bối cảnh

Bước 4. Dán các hình theo ý tưởng sáng tạo và hoàn thiện sản phẩm

Khai thác hình tượng anh hùng dân tộc là nguồn cảm hứng để thực hành, sáng tạo trong lĩnh vực tạo hình thông qua nhiều hình thức thể hiện sinh động. Hình tượng anh hùng dân tộc thể hiện được khí phách anh hùng vì nước, vì dân. Qua đó, góp phần giáo dục truyền thống yêu nước, lòng tự hào dân tộc,...

Trưng bày sản phẩm và cùng trao đổi, trả lời các nội dung gợi ý sau:

– Sản phẩm mĩ thuật của bạn thực hiện theo hình thức nào?

– Hình tượng nhân vật anh hùng dân tộc được thể hiện trong sản phẩm mĩ thuật của bạn là ai?

– Viết đoạn văn từ 6 – 8 câu giới thiệu về thân thế, sự nghiệp của anh hùng dân tộc mà sản phẩm mĩ thuật của bạn đã thực hiện.

Sản phẩm mĩ thuật của học sinh

1. Mai Oanh, *Trần Quốc Toản*, sản phẩm mĩ thuật từ màu a-cờ-ry-lic

2. Đoàn Huy, *Thánh Gióng*, sản phẩm mĩ thuật từ màu dạ

3. Trần Đức, *Kim Đồng*, sản phẩm mĩ thuật từ nhiều chất liệu

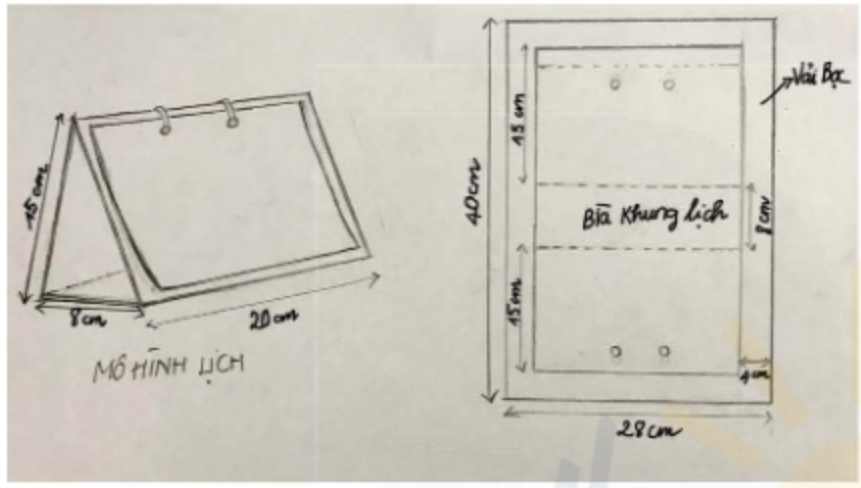

Thiết kế một món đồ lưu niệm từ các vật liệu sẵn có khác nhau và trang trí bằng hình tượng anh hùng dân tộc yêu thích.

Phần tham khảo

Thiết kế một cuốn lịch để bàn và sử dụng vẻ đẹp hình tượng anh hùng dân tộc để trang trí

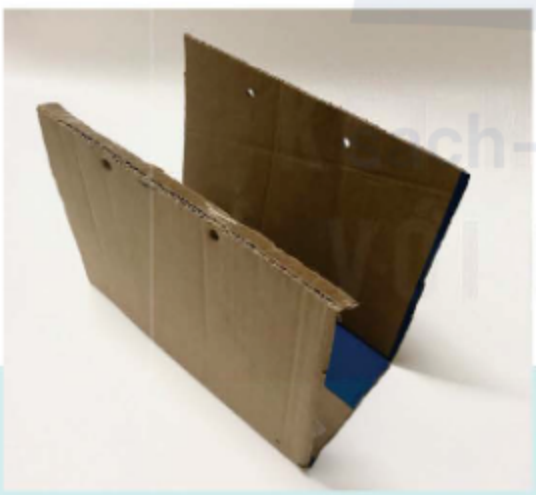
– Thiết kế một cuốn lịch để bàn

Bước 1. Vẽ thiết kế hình dáng cuốn lịch

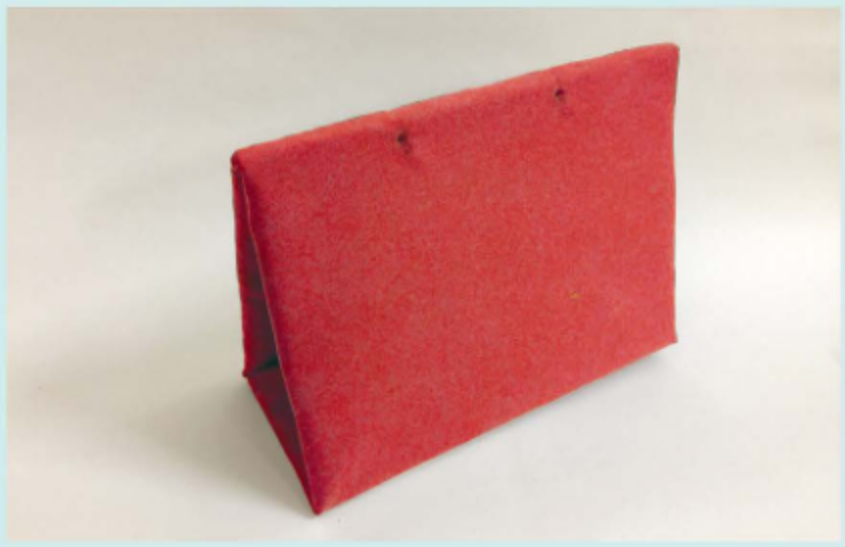
Bước 2. Cắt, đục lỗ tạo hình cuốn lịch theo hình vẽ thiết kế từ bìa cứng và vải

Bước 3. Gấp bìa tạo hình chân đế cuốn lịch để bàn

Bước 4. Dùng vải bọc và kẹp gắn cố định miếng vải bọc chân đế cuốn lịch

Bước 5. Hoàn thiện phần chân đế

– Trang trí trang bìa lịch, có sử dụng hình tượng nhân vật anh hùng dân tộc yêu thích

Bước 1. Lựa chọn hình tượng nhân vật anh hùng và xây dựng bố cục, kẻ chữ trang trí trang bìa

Bước 2. Vẽ màu vào hình

Bước 3. Vẽ màu vào chữ

Bước 4. Hoàn thiện các tờ lịch theo ý tưởng (tuần, tháng,...)

Bước 5. Sắp xếp các tờ lịch đã vẽ và hoàn thiện sản phẩm mĩ thuật

Chủ đề 3

GIA ĐÌNH

- *Nhận biết được yếu tố thẩm mĩ ở tác phẩm mĩ thuật về chủ đề Gia đình.*
- *Biết sử dụng một số yếu tố, nguyên lí tạo hình để chia sẻ, cảm nhận và sáng tạo sản phẩm mĩ thuật về chủ đề Gia đình.*
- *Làm được sản phẩm đồ gia dụng đơn giản dựa trên đặc điểm của sản phẩm thủ công mĩ nghệ.*
- *Yêu thích sáng tạo sản phẩm mĩ thuật về chủ đề Gia đình và ứng dụng được trong đời sống hằng ngày.*

Tìm hiểu vẻ đẹp trong tác phẩm mĩ thuật về chủ đề *Gia đình*.

Gợi ý:

– Tìm những hình ảnh trong tác phẩm thể hiện về chủ đề *Gia đình*.

– Em thấy các thành viên trong gia đình có các hoạt động gì?

– Vẻ đẹp trong tác phẩm mĩ thuật được thể hiện qua các yếu tố và nguyên lí tạo hình nào?

1. Giôn Mích Stan-lây (John Mix Stanley), *Gia đình Uy-li-am-son* (The Williamson family), 1841 – 1842, tranh sơn dầu[1]

2. Ke-da-mun và gia đình (Kedamun and his family), 1550 – 1295 TCN, tượng đá[2]

(1), (2) Nguồn: Viện Bảo tàng Mĩ thuật Metropolitan, Hoa Kỳ

Tìm hiểu vẻ đẹp trong sản phẩm mĩ thuật về chủ đề *Gia đình*.

Gợi ý:

– Chủ đề *Gia đình* được thể hiện qua những hoạt động nào?

– Các nhân vật trong sản phẩm mĩ thuật có tạo hình như thế nào?

– Kể tên các yếu tố tạo hình được sử dụng trong sản phẩm mĩ thuật.

1. Nguyễn Yến Ngọc, *Cả nhà dạo chơi bằng xe đạp*
Sản phẩm mĩ thuật từ màu bột

2. Hoàng Ngọc Phương, *Gia đình ăn cơm, sum họp*
Sản phẩm mĩ thuật từ màu bột

3. Trần Minh Thu, *Ngày cuối tuần*, sản phẩm mĩ thuật từ màu sáp

EM CÓ BIẾT

Trong mĩ thuật, đề tài gia đình rất đa dạng, phản ánh những hình ảnh như hành động, ứng xử đẹp; những kí ức về kỉ niệm yêu thương giữa các thành viên trong gia đình,... Những giá trị thiêng liêng của gia đình đã tạo nguồn cảm hứng cho các sáng tác bởi đó cũng là tình cảm của chính tác giả dành cho gia đình yêu thương của mình.

Gợi ý cách làm sản phẩm mĩ thuật 3D về chủ đề *Đi chợ với mẹ*.

– Lên ý tưởng và xây dựng bối cảnh

Bước 1. Vẽ bối cảnh ra giấy. Sử dụng yếu tố đậm – nhạt và hoà sắc để thể hiện không gian xa – gần

Bước 2. Gập tờ giấy để phân tách không gian, thuận tiện sắp xếp nhân vật theo ý tưởng

Bước 3. Tạo một số vật tô điểm cho sản phẩm được hấp dẫn, phù hợp với ý tưởng chung về tạo hình sản phẩm

– Nặn nhân vật và sắp xếp phù hợp với bối cảnh

Bước 4. Nặn tạo hình các nhân vật

Sắp xếp nhân vật vào bối cảnh theo phương án 1

Sắp xếp nhân vật vào bối cảnh theo phương án 2

Bước 5. Sắp xếp nhân vật vào bối cảnh theo các phương án lựa chọn để hoàn thiện sản phẩm

Trong sản phẩm mĩ thuật, bối cảnh thể hiện không gian. Để thực hiện bối cảnh, có thể vẽ nền bằng màu và sắp xếp các vật liệu như sỏi, cây nhựa,... để tạo cảnh quan.

Thực hành, sáng tạo sản phẩm mĩ thuật về chủ đề *Gia đình*.

Gợi ý:

– Ý tưởng thể hiện về chủ đề là gì?

– Lựa chọn chất liệu tạo hình sử dụng trong thực hành, sáng tạo như thế nào?

– Vẽ phác thảo và mô tả các kĩ thuật thực hiện sản phẩm mĩ thuật.

Trưng bày sản phẩm mĩ thuật và thực hiện các nội dung sau:

– Sản phẩm mĩ thuật của bạn đã sử dụng những yếu tố tạo hình nào? Yếu tố tạo hình nào tạo ấn tượng nhất?

– Bạn thích cách thực hành tạo sản phẩm nào? Vì sao?

– Bạn sẽ đặt tên cho sản phẩm mĩ thuật là gì? Bạn dự định trưng bày sản phẩm mĩ thuật đó ở đâu trong nhà?

Tìm hiểu về sản phẩm thủ công mĩ nghệ sử dụng trong gia đình.

1. Chậu cây hình con lân, chất liệu đất nung

2. Hộp đựng đồ hình quả bí ngô, chất liệu gốm

3. Lọ hoa trang trí hình kéo lưới, chất liệu gốm

Sản phẩm thủ công mĩ nghệ là sản phẩm được làm từ sự khéo léo của đôi bàn tay như đồ trang trí, đồ gia dụng, đồ trang sức,…

---

(1), (3) Nguồn: Bảo tàng Mĩ thuật Việt Nam

(2) Nguồn: Lê Huy Văn

Thiết kế một đồ gia dụng, dựa vào đặc điểm của sản phẩm thủ công mĩ nghệ, theo cách em yêu thích.

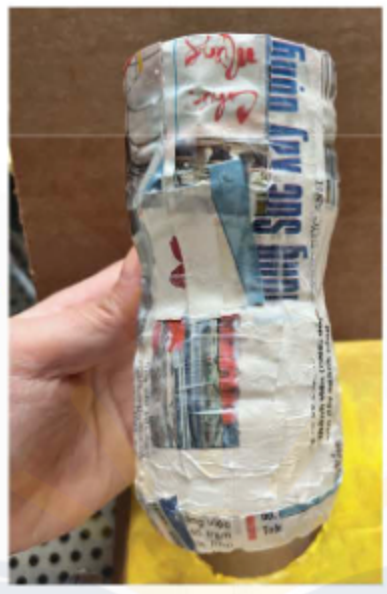
Phần tham khảo

Gợi ý các bước tạo hình và trang trí một ống đựng thìa, đũa từ vật liệu sẵn có

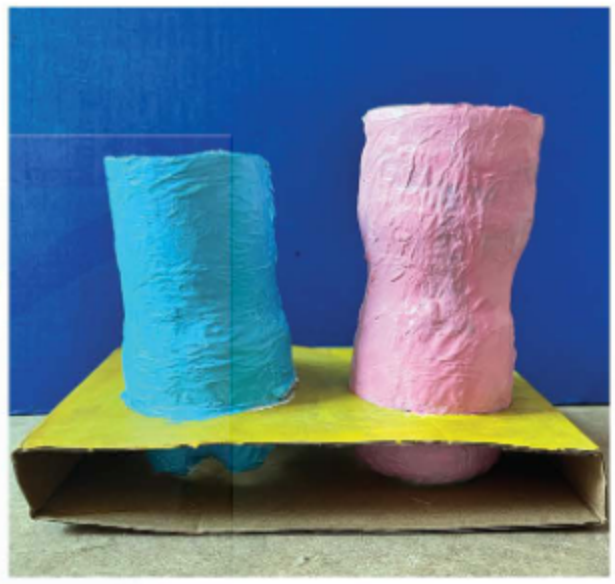
Thực hành

Bước 1. Cắt vỏ chai để tạo hình ống đựng thìa, đũa. Đục một số lỗ ở đáy để thoát nước

Bước 2. Bọc giấy báo quanh vỏ chai

Bước 3. Lựa chọn màu và tô màu để tạo nền

Bước 4. Vẽ hình và trang trí

Bước 5. Hoàn thiện sản phẩm

sách giáo-khoa.com

Chủ đề 4

NHỮNG HOẠT ĐỘNG YÊU THÍCH Ở TRƯỜNG EM

- *Biết sử dụng, sắp xếp các yếu tố tạo hình và thể hiện được sản phẩm mĩ thuật dạng 2D, 3D về chủ đề Những hoạt động yêu thích ở trường em.*
- *Biết kết hợp các vật liệu sẵn có để tạo đồ dùng học tập.*
- *Yêu thích các hoạt động ở trường và có khả năng khai thác hình ảnh đẹp từ cuộc sống trong thực hành, sáng tạo sản phẩm mĩ thuật.*

Tìm hiểu những hoạt động ở trường học qua hình ảnh.

Gợi ý:

– Có những hoạt động nào trong các hình ảnh dưới đây?

– Em hãy mô tả về một hoạt động diễn ra ở trường học mà em yêu thích.

1. *Trò chơi bịt mắt, gõ chiêng ở buổi dã ngoại* (1)

2. *Di chuyển thăng bằng* (2)

3. *Kéo co trong ngày hội thể thao* (3)

4. *Văn nghệ chào mừng ngày Nhà giáo Việt Nam 20/11* (4)

(1) Nguồn: Xuân Mai

(2) Nguồn: Hồng Thắng

(3) Nguồn: Nguyễn Thuý Hằng

(4) Nguồn: Hoàng Lan

Tìm hiểu các hoạt động ở trường học qua sản phẩm mĩ thuật.

Gợi ý:

– Quan sát và cho biết: Các sản phẩm mĩ thuật dưới đây thể hiện về những hoạt động gì ở nhà trường.

– Nêu chất liệu được thể hiện ở mỗi sản phẩm mĩ thuật đó.

– Em sẽ dùng hình ảnh và chất liệu gì để thể hiện sản phẩm mĩ thuật về chủ đề *Những hoạt động yêu thích ở trường em*?

1. Đỗ Khang, *Thi đấu môn cầu lông trong ngày hội thể thao ở trường em*, sản phẩm mĩ thuật từ màu chì

2. Nguyễn Quỳnh Trâm, *Một ngày dã ngoại ở trang trại*, sản phẩm mĩ thuật từ màu nước

3. Nguyễn Hà Phương, Tạ Vân Khánh, Hoàng Văn Dũng, *Hội thi tài năng*, sản phẩm mĩ thuật nhiều chất liệu

4. Lê Bích Ngọc, Đào An Duy, Lương Kiều My, *Giờ học Mĩ thuật*, sản phẩm mĩ thuật nhiều chất liệu

EM CÓ BIẾT

Sản phẩm mĩ thuật chủ đề *Những hoạt động yêu thích ở trường em* có thể khai thác hình ảnh hoạt động trên lớp, vui chơi nơi sân trường, trồng cây xanh, các buổi dã ngoại,... và được thực hiện bằng các vật liệu như giấy màu, màu vẽ, giấy bìa, đất nặn,...

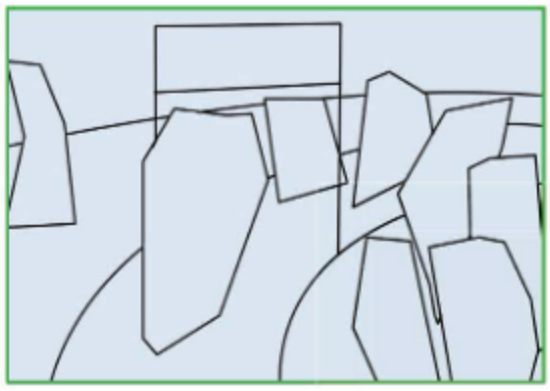

Tìm hiểu cách tạo sản phẩm mĩ thuật 2D về chủ đề *Những hoạt động yêu thích ở trường em*.

Gợi ý:

– Cách sắp xếp hình ảnh chính – phụ và kết hợp màu sắc trong sản phẩm này được thể hiện như thế nào?

– Em hãy nêu các bước để thực hiện sản phẩm mĩ thuật của mình.

Bước 1. Vẽ phác hình ảnh chính, phụ theo nội dung đã chọn

Bước 2. Vẽ các chi tiết diễn tả nhân vật và khung cảnh xung quanh

Bước 3. Vẽ màu vào nhân vật

Bước 4. Vẽ màu hoàn thiện sản phẩm

Tìm hiểu cách tạo sản phẩm mĩ thuật 3D về chủ đề *Những hoạt động yêu thích ở trường em* bằng hình thức kết hợp chất liệu.

Gợi ý:

– Sản phẩm được thực hiện bằng những hình thức và chất liệu nào?

– Hãy mô tả quang cảnh ở trường học và hoạt động của các nhân vật trong sản phẩm.

Tạo khung cho sản phẩm bằng giấy bìa dạng hộp có thể đứng được

Tạo phần nền cho sản phẩm bằng giấy bìa và trang trí

Bước 1. Tạo khung cho sản phẩm

Tạo hình trường học bằng cách vẽ và trang trí trên giấy bìa

Tạo hình cây cối bằng cách vẽ và trang trí trên giấy bìa

Bước 2. Tạo các chi tiết bằng giấy bìa

Bước 3. Tạo hình cây cối bằng đất nặn

Các bước tạo hình nhân vật bằng đất nặn

Tạo hình các nhân vật tham gia thi nhảy bao bố

Tạo hình các nhân vật đang cổ vũ và trọng tài

Bước 5. Sắp xếp các chi tiết và hoàn thiện sản phẩm

Bước 4. Tạo hình các nhân vật bằng đất nặn

sách-giáo-khoa.com

Thể hiện sản phẩm mĩ thuật về chủ đề *Những hoạt động yêu thích ở trường em* theo cách yêu thích.

Gợi ý:

– Sản phẩm mĩ thuật về chủ đề *Những hoạt động yêu thích ở trường em* được thể hiện bằng hình thức nào?

– Hình ảnh nào sẽ được em khai thác trong thực hành, sáng tạo sản phẩm mĩ thuật của mình?

– Em sẽ sử dụng vật liệu và dụng cụ nào để thể hiện sản phẩm mĩ thuật?

Sản phẩm mĩ thuật của học sinh

1. Nguyễn Anh Thư, *Chơi bóng rổ ở sân trường,* sản phẩm từ màu goát

2. Nguyễn Đỗ Khang, *Câu lạc bộ bóng đá của trường em,* sản phẩm mĩ thuật từ đất nặn

Gợi ý các bước thực hiện sản phẩm mĩ thuật bằng hình thức vẽ.

– Vẽ phác các hình ảnh thể hiện nội dung chính của sản phẩm sao cho cân đối và rõ trọng tâm.

– Vẽ các chi tiết, chú ý đến hoạt động của các nhân vật.

– Vẽ màu và vẽ nền hài hoà, làm nổi bật nội dung muốn diễn đạt.

Trưng bày và trao đổi với các bạn theo các nội dung sau:

– Sản phẩm được thể hiện theo hình thức và vật liệu nào?

– Các hình ảnh và màu sắc của sản phẩm được thể hiện như thế nào?

– Bạn thích sản phẩm nào nhất? Hãy chia sẻ về điều bạn thích trong bài thực hành cùng nhóm.

Thiết kế một đồ dùng học tập bằng vật liệu sẵn có.

Phần tham khảo

Các bước gợi ý thiết kế một giá đựng dụng cụ trên bàn học

Thực hành

Bước 1. Cắt hộp bìa các-tông tạo các chi tiết giá đựng dụng cụ học tập có hình ngôi nhà

Bước 2. Sử dụng giấy bìa màu (hoặc giấy màu) dán ngoài các chi tiết giá đựng dụng cụ học tập

Bước 3. Đính ghép các chi tiết bằng băng dính 2 mặt tạo giá đựng dụng cụ học tập có hình ngôi nhà

Cắt những cành cây thành những đoạn bằng nhau, phần giấy bìa để làm cốt bên trong của ghế ngồi

Dùng băng dính 2 mặt để cố định những cành cây với tấm bìa đã gập hình ghế

Dùng sợi dây len buộc 2 bên tạo hình chiếc ghế ngồi

Bước 4. Tạo hình chiếc ghế ngồi từ giấy bìa, cành cây khô và sợi len

sach-giao-khoa.com

Vẽ hình ra giấy trắng

Vẽ màu cho hình

Cắt theo hình nhân vật và dán lên bìa các-tông

Tạo hình các dáng đứng, ngồi cho các nhân vật bằng đất sét

Bước 5. Tạo hình các nhân vật học sinh trang trí cho giá đựng dụng cụ học tập

– Em hãy phân biệt vật liệu tự nhiên, vật liệu nhân tạo và vật liệu tái sử dụng trong sản phẩm trên.

– Hãy nhận xét về việc kết hợp các vật liệu trong thực hành, sáng tạo sản phẩm mĩ thuật.

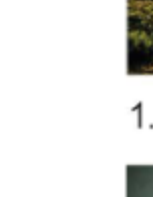
Bước 6. Ghép các chi tiết trang trí và hoàn thiện sản phẩm

sach-giao-khoa.com

Chủ đề 5

NHỮNG VIỆC LÀM BÌNH DỊ MÀ CAO QUÝ TRONG CUỘC SỐNG

- *Sử dụng được một số yếu tố tạo hình để mô phỏng, tạo sản phẩm mĩ thuật về chủ đề Những việc làm bình dị mà cao quý trong cuộc sống.*
- *Lựa chọn, thực hiện được hình thức giới thiệu sản phẩm (thuyết trình, đóng vai,...).*
- *Làm được sản phẩm đồ chơi thủ công thể hiện được dấu hiệu của yếu tố và nguyên lí tạo hình.*
- *Yêu thích và khai thác được vẻ đẹp từ cuộc sống vào thực hành, sáng tạo sản phẩm mĩ thuật.*

Tìm hiểu về một số việc làm tốt trong cuộc sống.

Gợi ý:

– Quan sát hình ảnh dưới đây, em thấy có những hình ảnh nào thể hiện về việc làm tốt đẹp?

– Tại sao có thể nói những việc làm này bình dị mà cao quý?

– Em hãy kể tên những việc làm tốt đẹp ở trường, lớp và nơi em sinh sống.

1. Đưa điện về buôn làng (1)

2. Thanh niên tình nguyện giúp người dân làm ruộng (2)

3. Bộ đội biên phòng khám sức khoẻ cho người dân (3)

4. Lắng nghe tâm tư, nguyện vọng của người dân (4)

(1), (2), (3), (4) Nguồn: Vũ Duy Thương

Tìm hiểu về vẻ đẹp trong tác phẩm mĩ thuật, thể hiện về những việc làm bình dị mà cao quý trong cuộc sống.

Gợi ý:

– Hãy tìm hiểu thông tin về tác giả, tác phẩm.

– Vẻ đẹp của nhân vật được thể hiện qua việc làm bình dị nào?

– Tạo hình nhân vật được biểu hiện thế nào trong tác phẩm?

1. Mai Văn Hiến, *Gặp nhau*, 1954, tranh màu bột [1]

2. Hoàng Trầm, *Mẹ kháng chiến*, 1980, tranh sơn mài [2]

3. Nguyễn Thị Kim, *Bộ đội và thiếu nhi*, 1950, tranh in [3]

(1), (2), (3) Nguồn: Bảo tàng Mĩ thuật Việt Nam

1. Nguyễn Văn Chung, *Trong lán dân quân*, 1979, tranh lụa [1]

2. Nguyễn Như Lê, *Giúp dân*, 1979, tranh khắc gỗ [2]

3. Trần Hữu Tê, *Đọc báo cho thương binh*, 1975, tranh lụa [3]

EM CÓ BIẾT

Những việc làm bình dị mà cao quý trong cuộc sống là những việc tốt, có ích cho những người xung quanh mình, cho cộng đồng và cho quê hương, đất nước.

(1), (2), (3) Nguồn: Bảo tàng Mĩ thuật Việt Nam

Tìm hiểu yếu tố và nguyên lí tạo hình trong sản phẩm mĩ thuật về chủ đề *Những việc làm bình dị mà cao quý trong cuộc sống*.

Gợi ý:

– Chủ đề *Những việc làm bình dị mà cao quý trong cuộc sống* được thể hiện qua những hoạt động nào?

– Các yếu tố tạo hình nào được sử dụng trong sản phẩm mĩ thuật? Hãy kể tên các yếu tố đó.

– Có những nguyên lí tạo hình nào được thể hiện ở sản phẩm mĩ thuật? Vì sao?

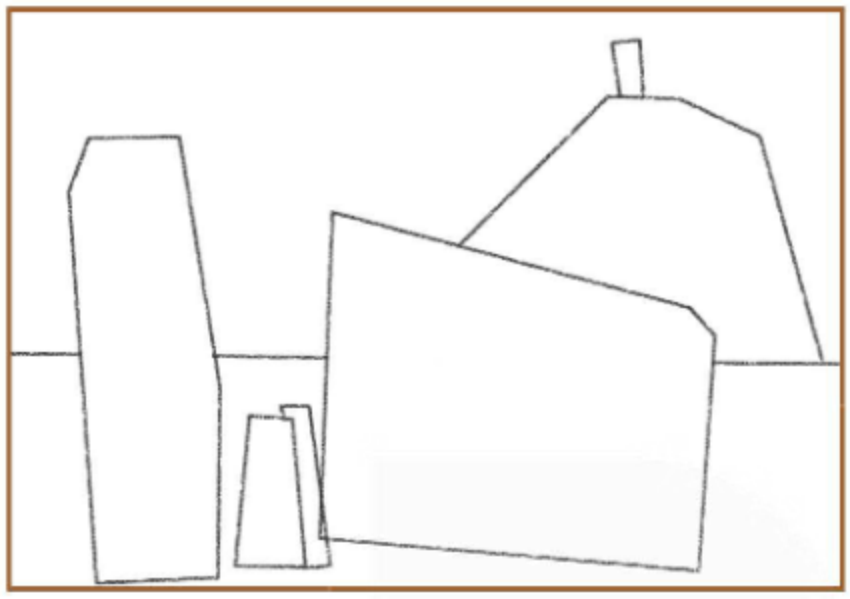
1. Chu Hải Hà, *Các chú hải quân bảo vệ ngư dân*, sản phẩm mĩ thuật từ màu bột

2. Lê Minh Công, *Thu hoạch lúa giúp dân*, sản phẩm mĩ thuật từ nhiều vật liệu

Gợi ý cách làm sản phẩm mĩ thuật bằng hình thức vẽ màu sáp về chủ đề *Những việc làm bình dị mà cao quý trong cuộc sống*.

Bước 1. Vẽ phác hình, xây dựng bố cục

Bước 2. Vẽ hình chi tiết

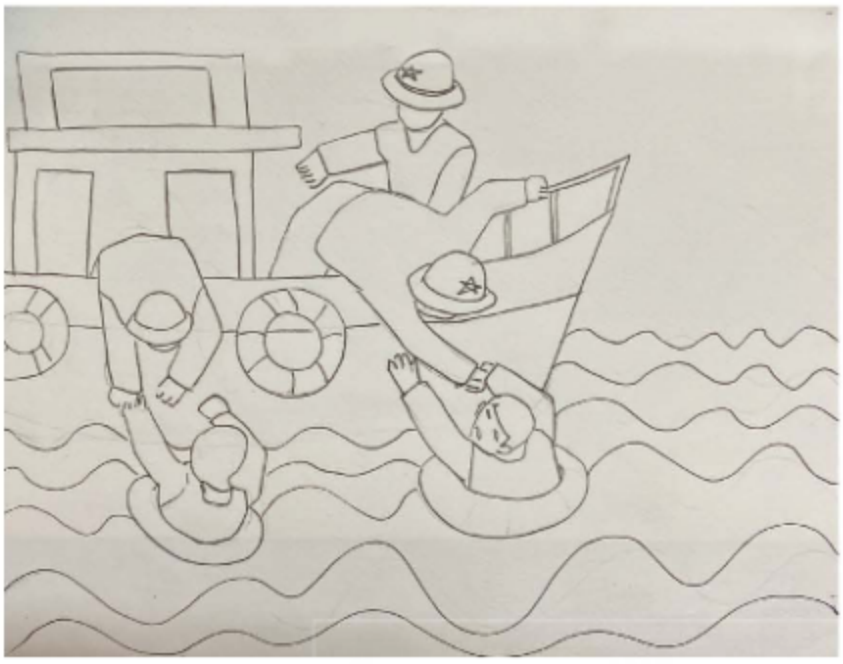
Bước 3. Lựa chọn màu để thể hiện, tạo hoà sắc chung

Bước 4. Hoàn thiện sản phẩm

Các sáng tác về đề tài xã hội chính là phản ánh cuộc sống hằng ngày, gần gũi với mọi người. Điều này cần sự quan sát, tìm được những ý tưởng có sự hấp dẫn về nội dung và hình thức thể hiện.

Gợi ý cách làm sản phẩm mĩ thuật bằng hình thức cắt, dán về chủ đề *Những việc làm bình dị mà cao quý trong cuộc sống*.

Bước 1. Vẽ phác hình, xây dựng bố cục

Bước 2. Lựa chọn giấy màu, can hình và cắt rời từng hình theo bản vẽ phác hình

Bước 3. Dán các hình đã cắt rời theo bố cục đã xây dựng

Bước 4. Hoàn thiện sản phẩm

Thực hành, sáng tạo sản phẩm mĩ thuật về chủ đề *Những việc làm bình dị mà cao quý trong cuộc sống*.

Gợi ý:

– Ý tưởng thể hiện về chủ đề là gì?

– Lựa chọn chất liệu tạo hình sử dụng trong thực hành, sáng tạo như thế nào?

– Vẽ phác thảo và mô tả các kĩ thuật thực hiện sản phẩm mĩ thuật.

Trưng bày và trao đổi với các bạn theo các nội dung sau:

– Sản phẩm mĩ thuật của bạn đã sử dụng những yếu tố tạo hình gì? Yếu tố tạo hình nào tạo ấn tượng nhất?

– Bạn thích cách thực hành tạo sản phẩm nào? Vì sao?

– Hãy lựa chọn hình thức giới thiệu sản phẩm mĩ thuật với bạn bè, người thân như: viết đoạn văn ngắn, đóng vai hướng dẫn viên bảo tàng mĩ thuật,...

– Bạn đặt tên cho sản phẩm mĩ thuật là gì? Sản phẩm mĩ thuật được trưng bày ở đâu trong nhà?

Sản phẩm mĩ thuật của học sinh

1. Trương Minh Dương, *Cắt tóc*, sản phẩm mĩ thuật từ màu dạ

2. Nguyễn Xuân Thủy, *Giúp dân*, sản phẩm mĩ thuật từ nhiều vật liệu

3. Bùi Thị Minh Hằng, *Tình cảm đất liền với đảo xa*
Sản phẩm mĩ thuật từ màu dạ

Hãy thiết kế một sản phẩm mĩ thuật, khai thác vẻ đẹp của những hình ảnh yêu thích trong cuộc sống để trang trí cho căn phòng của mình.

Phần tham khảo

Sản phẩm mĩ thuật mô hình thể hiện vẻ đẹp tình quân dân

Bước 1. Phác hình thể hiện nhân vật

Bước 2. Lựa chọn màu thể hiện nhân vật

sach-giao-khoa.com

Bước 3. Gấp bìa tạo đế dán phía sau hình để dựng đứng nhân vật

Bước 4. Hoàn thiện sản phẩm và trang trí cho giá sách

Chủ đề 6

CẢNH SẮC QUÊ HƯƠNG

- *Tìm hiểu vẻ đẹp của cảnh sắc quê hương qua ảnh chụp, tác phẩm mĩ thuật, sản phẩm mĩ thuật.*
- *Xác định được đối tượng và mục đích sáng tạo trong thực hành sản phẩm mĩ thuật theo chủ đề Cảnh sắc quê hương.*
- *Vận dụng kiến thức tạo đồ dùng cá nhân và trao đổi, chia sẻ kinh nghiệm trong thực hành, sáng tạo theo chủ đề Cảnh sắc quê hương.*

Tìm hiểu cảnh sắc quê hương trong các bức ảnh.

Gợi ý:

– Những bức ảnh này thể hiện cảnh sắc quê hương ở vùng, miền nào?

– Hình ảnh cảnh sắc quê hương trong từng bức ảnh được thể hiện ở các chi tiết nào?

– Em hãy miêu tả hình ảnh yêu thích về con người, phong cảnh ở những nơi em đến tham quan.

1. Thác Bản Giốc, Cao Bằng (1)

2. Danh lam thắng cảnh Chiềng Khoi, Sơn La (2)

3. Nông dân thu hoạch quýt trên ghe ở phường Sa Đéc, Đồng Tháp (3)

(1), (3) Nguồn: Shutterstock

(2) Nguồn: Nguyễn Tuấn Anh

1. Đêm giao thừa, Thành phố Hồ Chí Minh (1)

2. Cánh đồng hoa bản Cát Cát, xã Hoàng Liên, Lào Cai (2)

3. Hái sen trong đầm (3)

4. Những người nông dân trên đường đi làm đồng (4)

EM CÓ BIẾT

Ở các vùng, miền trên đất nước Việt Nam đều có những hình ảnh thiên nhiên mang màu sắc tươi đẹp, thơ mộng, giàu sức sống. Bên cạnh đó còn có các hình ảnh sinh hoạt trong cuộc sống đời thường cùng những con người lao động chăm chỉ, cần cù,... tất cả đã tạo nên nét đẹp riêng cho cảnh sắc quê hương ở các vùng, miền của đất nước.

(1) (2) (3) (4) Nguồn: Shutterstock

sách-giáo-khoa.com

Tìm hiểu cảnh sắc quê hương qua tác phẩm mĩ thuật.

Gợi ý:

– Trong tranh có những hình ảnh gì? Màu sắc của từng bức tranh được thể hiện như thế nào?

– Hãy nói về cảnh sắc quê hương ở một bức tranh mà em biết.

1. Hoàng Tích Chù, *Tổ đổi công*, 1958, tranh sơn mài [1]

2. Công Quốc Hà, *Phố II*, 2001, tranh sơn mài [2]

(1), (2) Nguồn: Bảo tàng Mĩ thuật Việt Nam

Tìm hiểu cách thực hiện sản phẩm mĩ thuật thể hiện chủ đề *Cảnh sắc quê hương*.

Gợi ý:

– Sản phẩm được thực hiện bằng hình thức, chất liệu nào?

– Hãy nêu các bước thực hiện sản phẩm.

– Chủ đề *Cảnh sắc quê hương* được thể hiện qua sự kết hợp các hình ảnh, màu sắc như thế nào?

Bước 1. Phác thảo nét xây dựng bố cục

Bước 2. Sắp xếp lá cây có màu sắc khác nhau lên giấy tạo phần đất và cây theo hình phác thảo

Bước 3. Sử dụng kéo cắt lá thành hình các ngôi nhà, mặt trời, dùng các lá cây có hình dáng khác nhau để trang trí các chi tiết còn lại theo phác thảo

Bước 4. Kết hợp giấy màu (giấy thủ công) để tạo hình phần núi và nền phía sau. Dán các hình đã làm, hoàn thiện sản phẩm

sach-giao-khoa.com

Tìm hiểu cách thực hiện sản phẩm mĩ thuật thể hiện chủ đề *Cảnh sắc quê hương* bằng hình thức đắp nổi đất nặn.

Gợi ý:

– Cảnh sắc quê hương được thể hiện ở những chi tiết nào của sản phẩm?

– Hãy nêu cách sắp xếp nhân vật và tạo không gian của sản phẩm.

– Màu sắc của sản phẩm được thể hiện như thế nào?

Bước 1. Sử dụng một miếng giấy bìa màu làm phần nền cho sản phẩm

Bước 2. Phác thảo những hình ảnh chính – phụ thể hiện các chi tiết diễn tả cảnh vật và không gian xa – gần của sản phẩm

Bước 3. Đắp nổi đất nặn theo hình trên phác thảo

Bước 4. Hoàn thiện sản phẩm

Thể hiện sản phẩm mĩ thuật về chủ đề *Cảnh sắc quê hương* theo hình thức yêu thích.

Gợi ý:

– Cảnh sắc quê hương trong sản phẩm mĩ thuật của em được hình thành ý tưởng sáng tạo thông qua hình thức nào? (Quan sát, tưởng tượng, trải nghiệm,...)

– Hình ảnh nào sẽ được em khai thác trong thực hành, sáng tạo sản phẩm mĩ thuật của mình?

– Em sẽ lựa chọn vật liệu và sử dụng cách nào để thể hiện sản phẩm mĩ thuật?

Sản phẩm mĩ thuật của học sinh

3. Phạm Hải Băng – Trần Văn Giang, *Màu sắc quê hương*, sản phẩm mĩ thuật từ đất nặn

2. Ngọc Bích, *Buổi sáng ở quê em*, sản phẩm mĩ thuật từ màu sáp

4. Nguyễn Thiên Hoa, *Một góc Hà Nội xưa*, sản phẩm mĩ thuật từ nhiều chất liệu

Cảm hứng trong thực hành, sáng tạo sản phẩm mĩ thuật về đề tài quê hương được thể hiện bằng tình yêu đối với cảnh sắc thiên nhiên, con người nơi mình sinh sống. Đó là những hình ảnh thể hiện sự yên bình của cánh đồng, những hàng cây xanh rợp bóng, khung cảnh về biển đảo hay cuộc sống hằng ngày của người dân,...

Hãy đặt tên cho sản phẩm của mình và trao đổi với các bạn theo nội dung gợi ý sau:

– Sản phẩm của bạn thực hiện bằng những hình thức, chất liệu nào? Cảnh sắc quê hương được thể hiện ở những hình ảnh nào của sản phẩm?

– Bạn thích sản phẩm nào nhất? Chia sẻ cảm nhận của bạn về sản phẩm mĩ thuật yêu thích.

Sản phẩm mĩ thuật của học sinh

1. Đào Uyển Nhi, *Mùa xuân quê em*, sản phẩm mĩ thuật từ màu a-cờ-ry-lic

2. Bảo Khánh, *Miền quê yêu dấu*, sản phẩm mĩ thuật từ màu sáp

sach-giao-khoa.com

3. Lê Hà Phương, *Chiều làng quê bình dị*, sản phẩm mĩ thuật từ màu a-cờ-ry-lic

4. Hà Minh Thư – Lê Tuấn Kiệt – Võ Hoàng Anh – Nguyễn Xuân Mai, *Thả diều*, sản phẩm mĩ thuật từ nhiều chất liệu

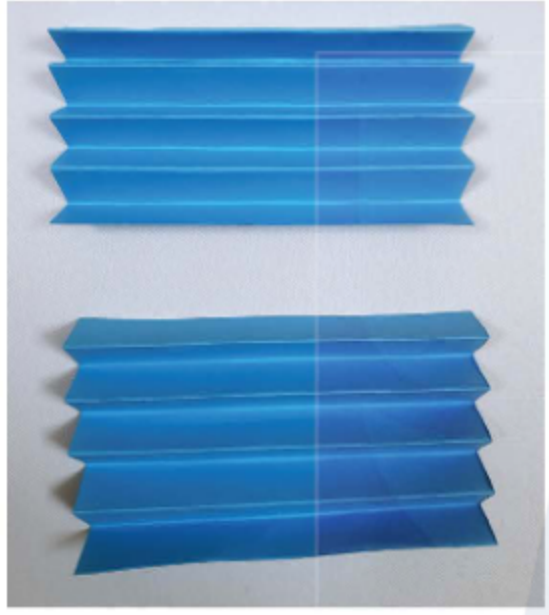

Sử dụng vật liệu sẵn có tạo một đồ dùng cá nhân.

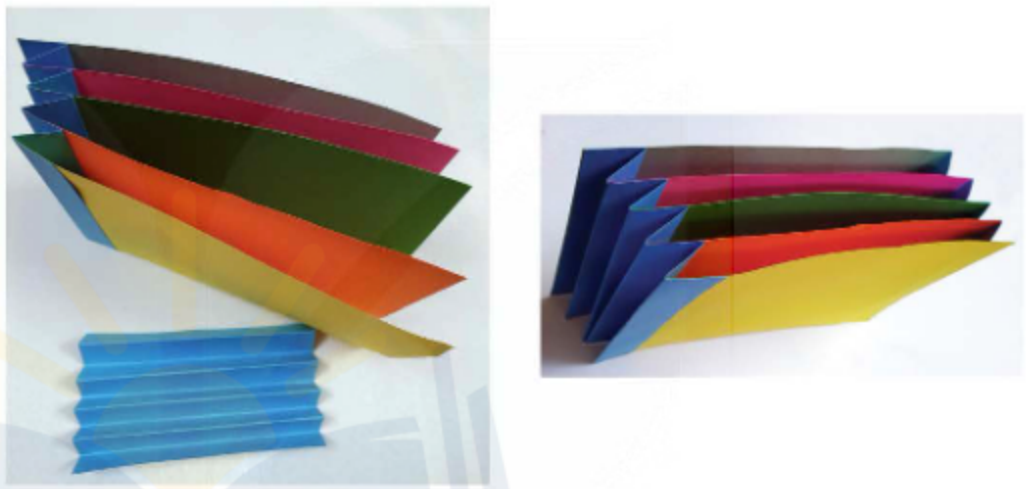
Phần tham khảo

Tạo một túi đựng đồ dùng cá nhân từ vật liệu sẵn có và trang trí bằng hình ảnh cảnh sắc quê hương

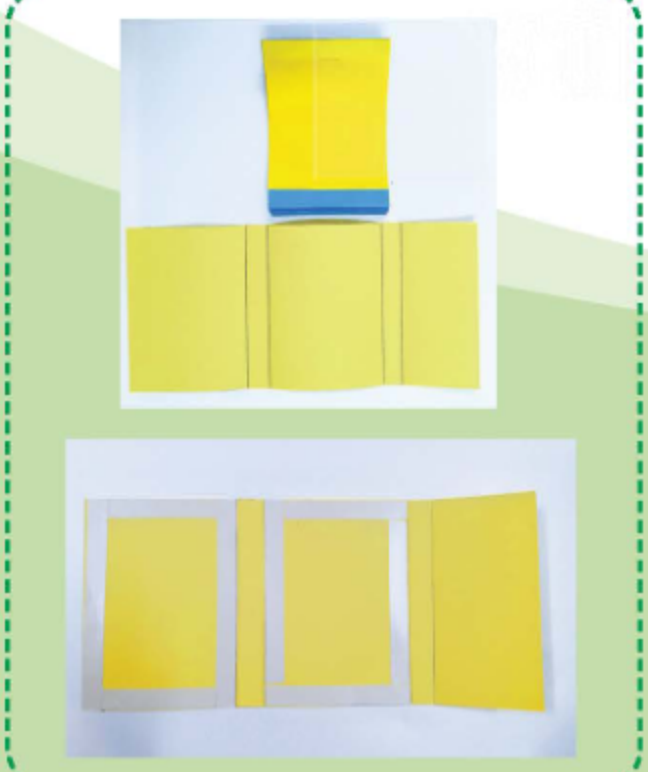
Thực hành

Bước 1. Gấp 2 tờ giấy bìa màu tạo 2 cạnh của túi đựng đồ

Bước 2. Cắt các phần giấy dán vào 1 tờ giấy gấp tạo ngăn túi đựng đồ và dán đầu còn lại vào tờ giấy gấp thứ hai

Bước 3. Tạo phần giấy phía ngoài của túi đựng đồ

Bước 4. Dán phần giấy phía ngoài tạo hình túi đựng đồ

sach-giao-khoa.com

Bước 5. Vẽ phần trang trí nắp túi sử dụng hình ảnh cảnh sắc quê hương

Bước 6. Vẽ màu vào hình trang trí

Bước 7. Cắt rời hình ảnh đã tạo, dán vào phần nắp của túi đựng đồ

Bước 8. Tạo thêm phần gài nắp và hoàn thiện sản phẩm

Chủ đề 7

VIỆT NAM ĐẤT NƯỚC, CON NGƯỜI

- *Biết, hiểu và thể hiện được yếu tố chính – phụ ở sản phẩm mĩ thuật về chủ đề Việt Nam đất nước, con người.*
- *Vận dụng được một số nguyên lí tạo hình như: cân bằng, tương phản, lặp lại,... ở mức độ đơn giản trong thực hành, sáng tạo sản phẩm mĩ thuật theo chủ đề Việt Nam đất nước, con người.*
- *Thực hiện tạo hình sản phẩm đồ lưu niệm giới thiệu vẻ đẹp của Việt Nam từ vật liệu sưu tầm, tái sử dụng.*

Tìm hiểu tác phẩm mĩ thuật thể hiện vẻ đẹp đất nước, con người Việt Nam.

– Em ấn tượng với cảnh vật nào trong mỗi tác phẩm mĩ thuật? Vì sao?

– Em thích màu sắc trong tác phẩm mĩ thuật nào? Vì sao?

1. Trần Hữu Chất, *Dưới Tháp Chàm*, 1987, tranh sơn khắc [1]

(1) Nguồn: Bảo tàng Mĩ thuật Việt Nam

1. Lê Thanh Đức, *Góc phố Hà Nội*, 1967, tranh sơn dầu [1]

2. Trần Đình Thọ, *Đền Ngọc Sơn*, 1984, tranh lụa [2]

3. Phạm Viết Hồng Lam, *Dừa Kiến An*, 1986, tranh màu bột [3]

4. Trần Nguyên Đán, *Gò Đống Đa*, 1976, tranh khắc gỗ in màu [4]

EM CÓ BIẾT

Tranh vẽ về đề tài đất nước luôn nhiều màu sắc và hình ảnh đặc trưng gắn liền với các địa danh của đất nước. Những bức tranh đó luôn tạo được ấn tượng, niềm tự hào về cảnh vật và con người Việt Nam.

(1), (2), (3), (4) Nguồn: Bảo tàng Mĩ thuật Việt Nam

Gợi ý cách thực hành sản phẩm mĩ thuật thể hiện niềm tự hào về đất nước Việt Nam bằng hình thức trổ giấy.

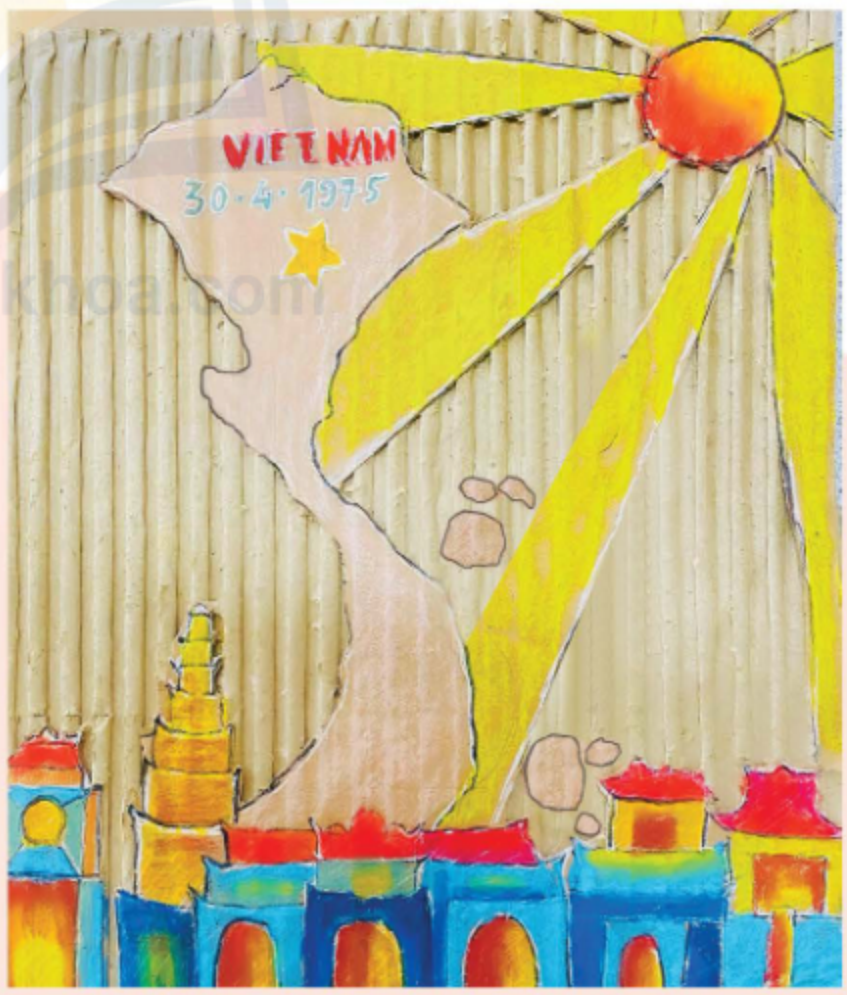
Bước 1. Phác hình xây dựng bố cục trên bìa các-tông

Bước 2. Trổ theo hình phác thảo

Bước 3. Vẽ màu vào hình theo ý tưởng thực hiện sản phẩm

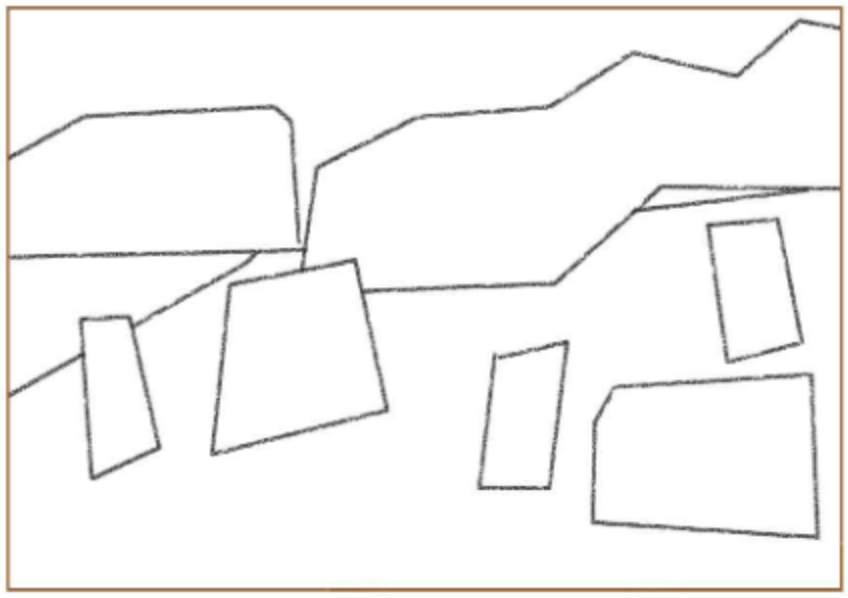
Bước 4. Hoàn thiện sản phẩm

– Ý tưởng được thể hiện trong sản phẩm mĩ thuật là gì?

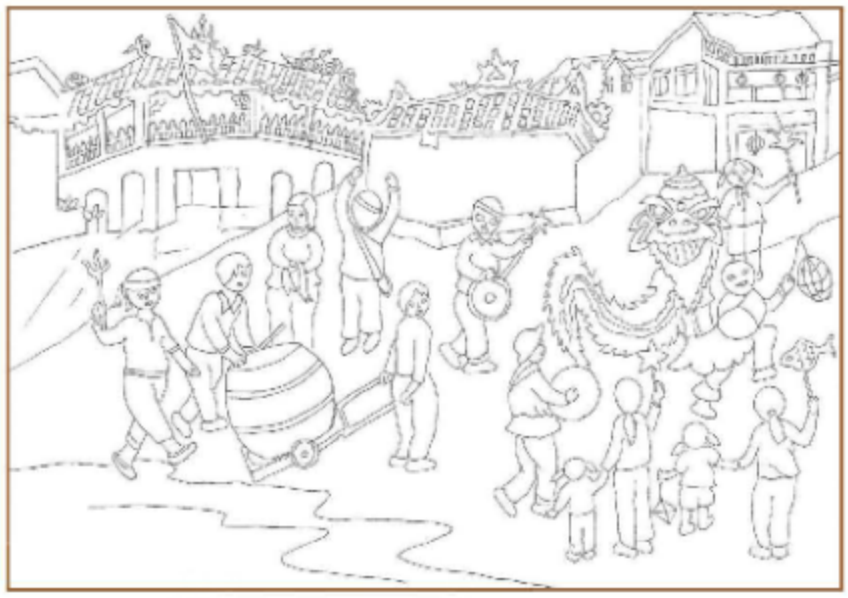
– Thông điệp sản phẩm mĩ thuật muốn truyền tải điều gì?

– Trong kĩ thuật trổ giấy để tạo sản phẩm, cần lưu ý điều gì để đảm bảo an toàn khi thực hiện?

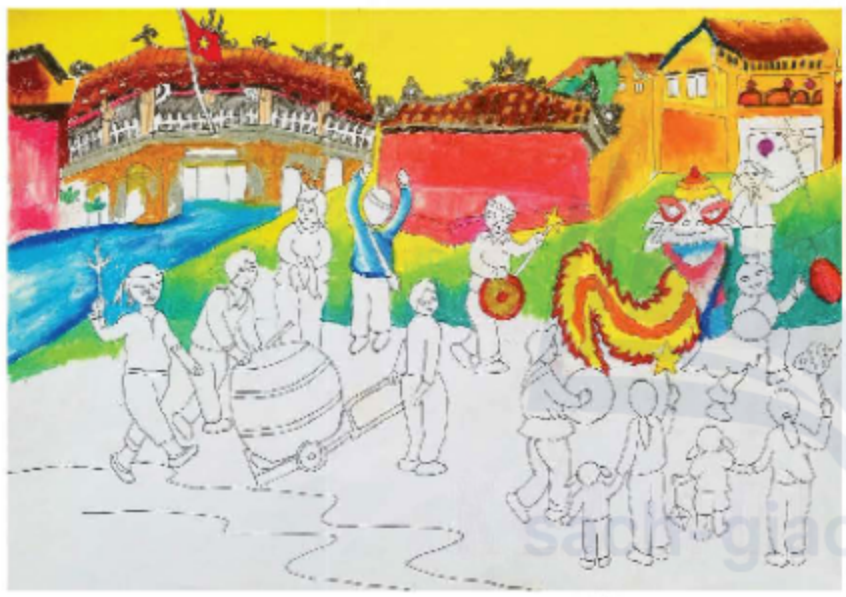
Gợi ý cách tìm ý tưởng thể hiện sản phẩm mĩ thuật về chủ đề *Việt Nam đất nước, con người* bằng hình thức vẽ.

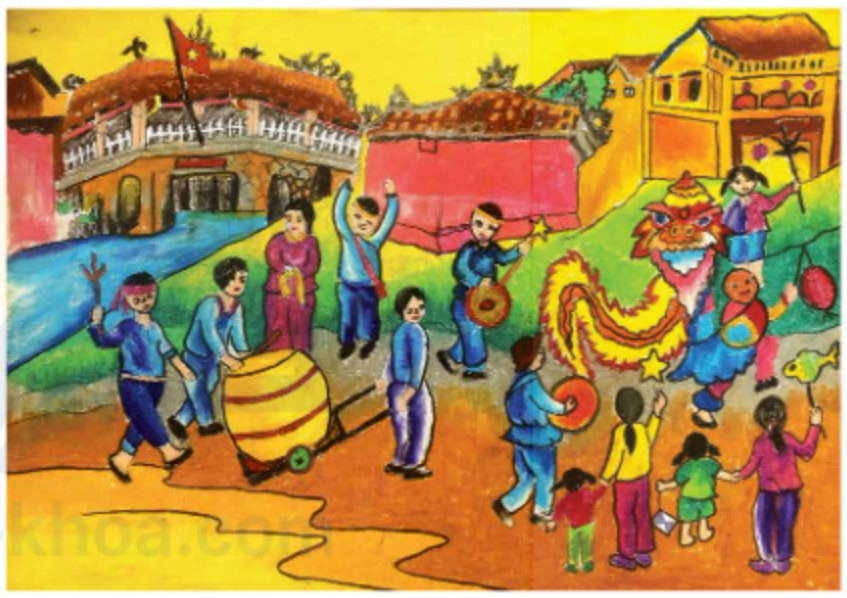
Bước 1. Xây dựng bố cục, thể hiện ý tưởng

Bước 2. Vẽ nét chi tiết thể hiện bối cảnh và hoạt động

Bước 3. Vẽ màu vào bối cảnh

Bước 4. Vẽ màu vào nhân vật và hoàn thiện sản phẩm

Có rất nhiều hình ảnh thể hiện niềm tự hào về đất nước Việt Nam. Đó có thể là những lá cờ đỏ sao vàng tung bay trong gió, những đoàn thuyền ra khơi, đồng ruộng thẳng cánh cò bay, luỹ tre làng,... cho đến những di tích lịch sử, văn hoá, công trình vì lợi ích cộng đồng,...

– Sản phẩm mĩ thuật thể hiện cảnh đẹp bằng hình ảnh nào?

– Cách xây dựng bố cục có đặc điểm gì?

– Gam màu chủ đạo trong sản phẩm mĩ thuật là gì?

Thể hiện sản phẩm mĩ thuật về chủ đề *Việt Nam đất nước, con người* bằng hình thức yêu thích.

Hãy trưng bày và trao đổi với bạn theo những nội dung gợi ý sau:

- Sản phẩm mĩ thuật của bạn được trình bày theo hình thức thể hiện nào?
- Hình ảnh thể hiện về chủ đề *Việt Nam đất nước, con người* được bạn thể hiện như thế nào?
- Bạn thích sản phẩm mĩ thuật nào nhất? Vì sao?
- Nếu được điều chỉnh, bạn sẽ làm gì để sản phẩm mĩ thuật được hấp dẫn hơn?
- Hãy chia sẻ về điều bạn thích trong bài thực hành cùng nhóm.

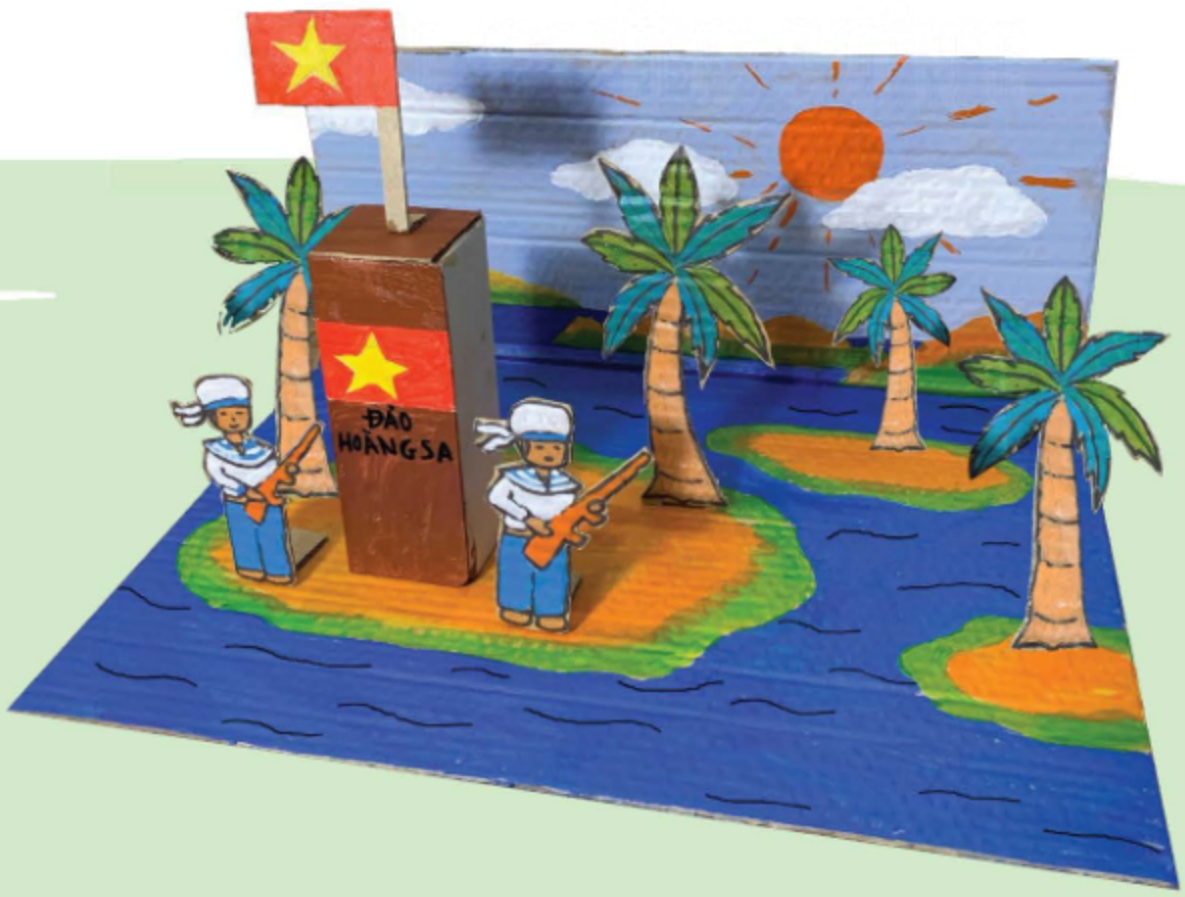
Sản phẩm mĩ thuật của học sinh

1. Mai Ngọc Ninh, *Khu di tích Kim Liên*, sản phẩm mĩ thuật từ bìa các-tông

2. Nguyễn Thị Diễm Anh, *Biệt thự cổ*, sản phẩm mĩ thuật từ màu bột

3. Chu Thanh Thủy, *Bảo vệ chủ quyền biển đảo*, sản phẩm mĩ thuật từ bìa các-tông

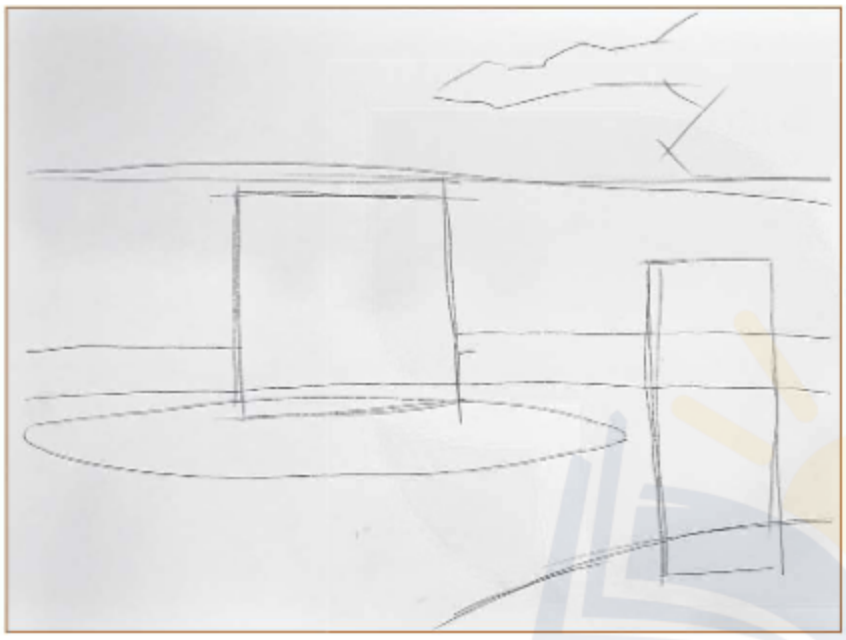
sach-giao-khoa.com

Thực hiện một sản phẩm mĩ thuật, thể hiện về kỉ niệm đáng nhớ, khi tham quan cảnh đẹp Việt Nam với người thân trong gia đình.

Phần tham khảo

1. Gợi ý các bước thể hiện sản phẩm mĩ thuật, về một kỉ niệm đáng nhớ, khi đi tham quan cảnh đẹp Việt Nam với người thân trong gia đình bằng hình thức vẽ từ màu nước.

Bước 1. Phác thảo bố cục tổng thể

Bước 2. Vẽ chi tiết cảnh, nhân vật theo ý tưởng

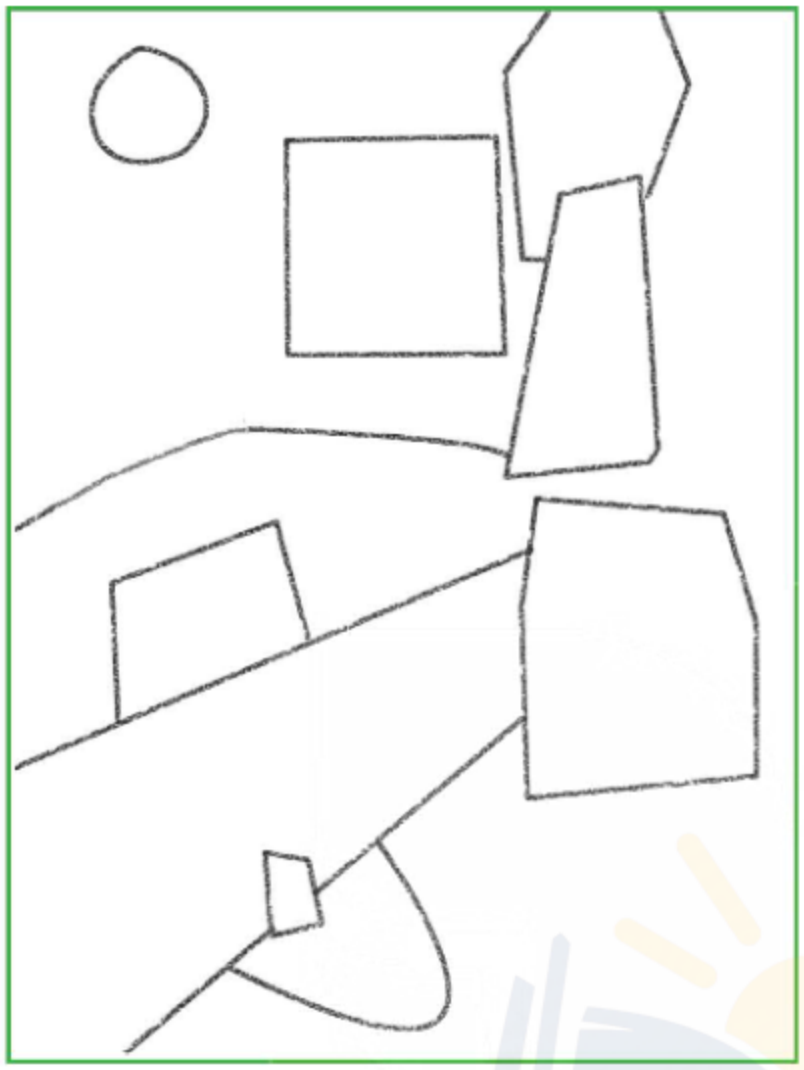
Bước 3. Lựa chọn hoà sắc thể hiện cảnh, tạo không gian

Bước 4. Vẽ màu vào nhân vật và hoàn thiện sản phẩm

sach-giao-khoa.com

2. Gợi ý các bước thể hiện sản phẩm mĩ thuật, thể hiện kỉ niệm về cảnh đẹp Việt Nam khi đi tham quan với người thân trong gia đình, bằng hình thức vẽ từ màu sáp.

Bước 1. Phác thảo xây dựng bố cục tổng thể

Bước 2. Vẽ hình thể hiện chi tiết

Bước 3. Vẽ màu thể hiện bối cảnh, diễn tả sắc độ đậm – nhạt

Bước 4. Hoàn thiện sản phẩm

3. Gợi ý cách làm đồ lưu niệm quảng bá vẻ đẹp quê hương, đất nước.

Bước 1. Tìm ý tưởng và lựa chọn vật liệu, dụng cụ phù hợp như vỏ chai nhựa, lõi cuộn giấy, quả bóng bàn,...

Bước 2. Tạo hình thân từ chai nhựa, quả bóng bàn và lõi cuộn giấy

Bước 3. Tạo một số hình trang trí cho sản phẩm phù hợp với ý tưởng bằng giấy bìa

Bước 4. Lắp ráp, vẽ hình trang trí thể hiện vẻ đẹp quê hương và hoàn thiện sản phẩm

Chủ đề **8**

VÌ MỘT THẾ GIỚI HOÀ BÌNH

- *Biết sử dụng thiết bị công nghệ tìm hình ảnh tác phẩm mĩ thuật hoặc lưu giữ sản phẩm mĩ thuật liên quan đến chủ đề Hoà bình.*
- *Biết mô tả yếu tố tạo hình ở sản phẩm và lựa chọn được hình thức thực hành phù hợp để thể hiện về chủ đề Hoà bình.*
- *Chia sẻ điều học hỏi được trong trưng bày, thảo luận và đánh giá sản phẩm mĩ thuật về chủ đề Hoà bình.*

Tìm hiểu một số tác phẩm mĩ thuật thể hiện chủ đề *Hoà bình*.

– Nội dung tác phẩm mĩ thuật thể hiện về chủ đề *Hoà bình* có những đặc điểm gì?

– Ý tưởng và hình thức thể hiện trong tác phẩm mĩ thuật về chủ đề *Hoà bình* như thế nào?

– Hãy tìm hiểu và làm quen cách tìm kiếm thông tin, hình ảnh về tác giả, tác phẩm liên quan đến chủ đề *Hoà bình* trên in-tơ-nét.

1. Bu-han A-Ka (Burhan Alkar), *Hoà bình*, 1979, tượng đồng [1]

Tác giả thể hiện hình tượng chim bồ câu tung cánh trên tay của một cô gái và một chàng trai. Đó là ước vọng về tự do và hoà bình sẽ lan toả khắp hành tinh, như những cánh chim bồ câu được con người chắp cánh bay cao, bay xa,...

(1) Nguồn: Wikipedia

Hoạ sĩ Trần Huy Oánh sáng tác tác phẩm "Em hát các anh nghe" vào giai đoạn khốc liệt của cuộc chiến tranh phá hoại miền Bắc của đế quốc Mỹ. Trên gương mặt của bạn thiếu nhi thể hiện sự hồn nhiên, vui tươi khi hát. Các anh bộ đội lắng nghe những giai điệu, lời ca cùng với ước vọng về hoà bình mà ai cũng mong muốn có được.

1. Trần Huy Oánh, *Em hát các anh nghe*, 1968, tranh sơn dầu [1]

2. Lê Thanh Đức, *Hà Nội đêm giải phóng*, 1954, tranh màu bột [2]

Bức tranh thể hiện sự hân hoan, chờ mong và đón chào ngày hoà bình đến với người dân Thủ đô Hà Nội. Không khí vui vẻ, thân thiện trong khung cảnh yên bình với cờ, biểu ngữ tràn ngập trên đường phố.

EM CÓ BIẾT

Hoà bình được hiểu là trạng thái không có chiến tranh hay xung đột vũ trang, thể hiện mối quan hệ hiểu biết, tôn trọng, bình đẳng và hợp tác giữa các quốc gia, dân tộc, giữa người với người. Đây là khát vọng của toàn nhân loại và được thể hiện thông qua những hình ảnh diễn tả sự bình an, vui vẻ, hạnh phúc,...

(1), (2) Nguồn: Bảo tàng Mĩ thuật Việt Nam

Gợi ý cách trình bày thông tin liên quan đến tác phẩm mĩ thuật về chủ đề *Hoà bình* bằng phần mềm trình chiếu

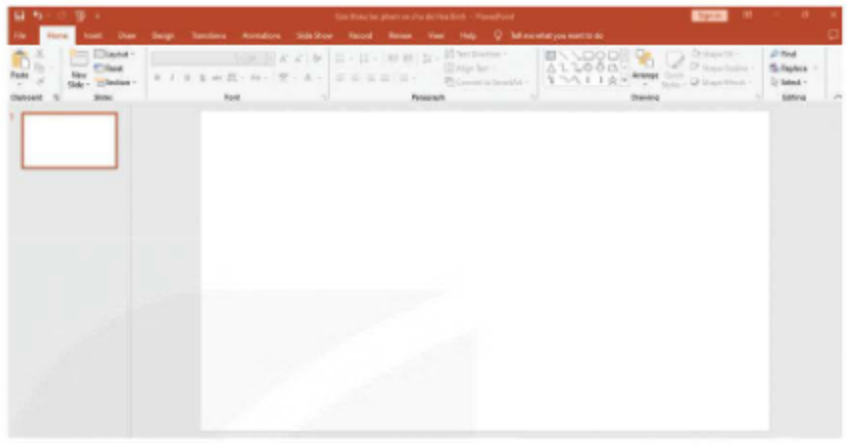
Chuẩn bị

– Tìm trong sách, báo, tư liệu lịch sử, in-tơ-nét những thông tin liên quan đến chủ đề *Hoà bình* để tìm ý tưởng trình bày.

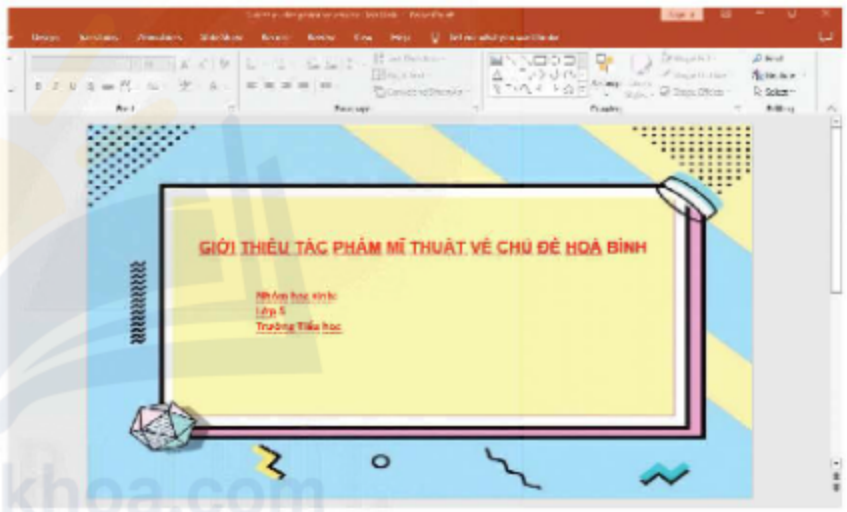
– Tìm kiếm hình ảnh liên quan và lưu lại để minh hoạ cho phần trình bày.

Thực hành

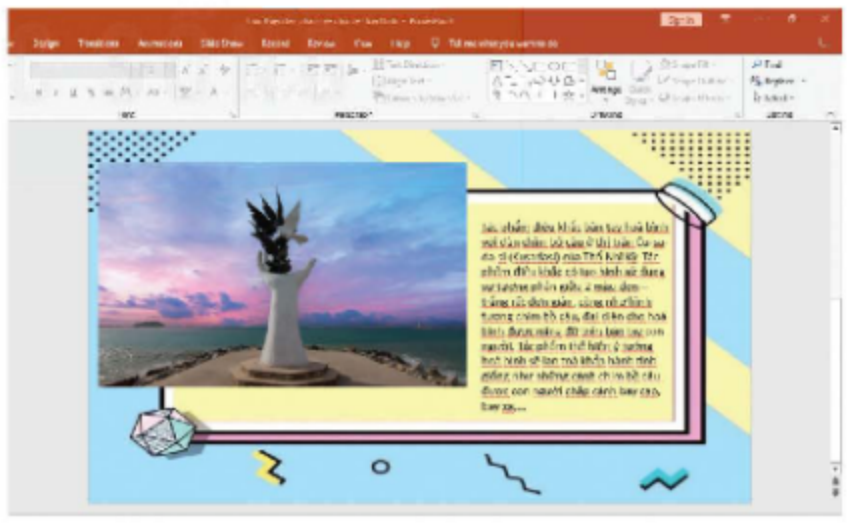
– Khởi động phần mềm.

– Tìm hình nền, điền thông tin để các nội dung trình bày được sinh động.

– Sử dụng các file hình đã sưu tầm đưa vào các bản trình bày, bổ sung thông tin liên quan để người xem thuận tiện theo dõi.

– Lưu ý khi thực hiện trình bày trên phần mềm trình chiếu:

- Số lượng trang trình chiếu cần phù hợp với thời gian, khả năng tìm kiếm dữ liệu,...
- Chọn cỡ chữ, phông chữ thuận tiện với người xem,...
- Kiểm tra chính tả và ngữ pháp.

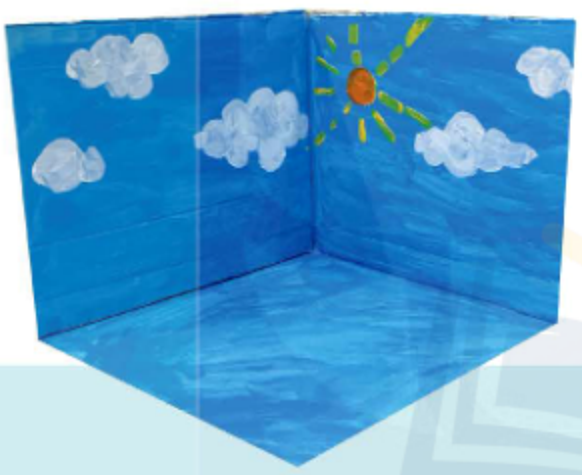
sach-giao-khoa.com

Gợi ý các bước thể hiện sản phẩm mĩ thuật về chủ đề *Hoà bình* bằng hình thức làm mô hình.

Bước 1. Tạo dựng mô hình từ những vật liệu sẵn có

Bước 2. Tạo không gian 3D

Bước 3. Vẽ màu trang trí vào hình và ghép các hình đã thực hiện theo ý tưởng thể hiện

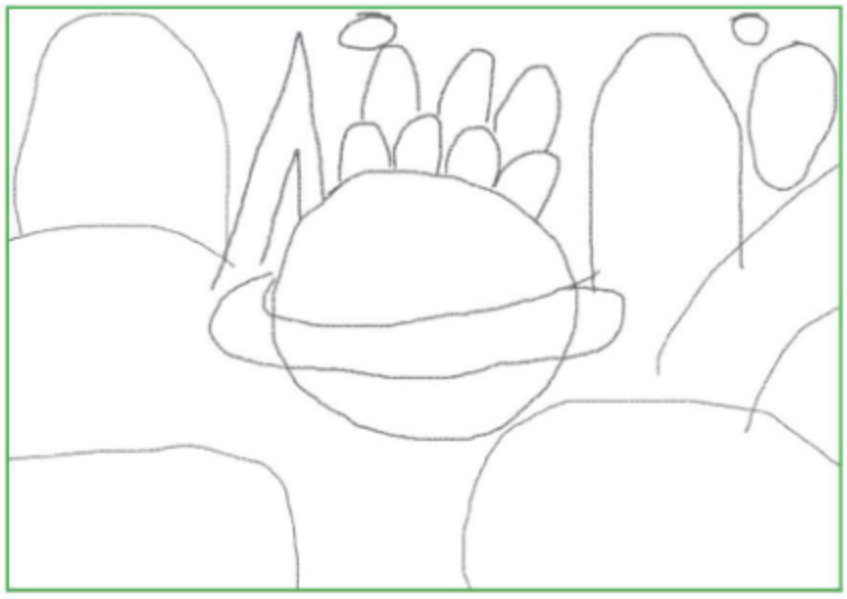
– Sản phẩm mĩ thuật sử dụng biểu tượng hoà bình là con chim bồ câu. Hãy tìm hiểu ý nghĩa của biểu tượng này.
– Cách sắp xếp bố cục trong sản phẩm mĩ thuật thể hiện ý tưởng gì?
– Em cần lưu ý điều gì khi làm mô hình?

Bước 4. Hoàn thiện sản phẩm

sách-giáo-khoa.com

Gợi ý các bước thể hiện sản phẩm mĩ thuật về chủ đề *Hoà bình* bằng hình thức vẽ màu sáp.

Bước 1. Phác nét xây dựng bố cục tổng thể

Bước 2. Vẽ hình chi tiết

Bước 3. Vẽ màu vào hình

Bước 4. Hoàn thiện sản phẩm

– Cách xây dựng ý tưởng trong sản phẩm này như thế nào?
– Cách sắp xếp nhân vật, hoà sắc trong sản phẩm mĩ thuật này có đặc điểm gì?
– Trong kĩ thuật vẽ màu sáp, để diễn đạt sắc độ đậm – nhạt, em cần lưu ý điều gì?

Thể hiện sản phẩm mĩ thuật về chủ đề *Vì một thế giới hoà bình* bằng hình thức yêu thích.

Hãy đặt tên cho sản phẩm của mình và trao đổi với các bạn theo nội dung gợi ý sau:

– Sản phẩm mĩ thuật của bạn được thực hiện bằng hình thức, chất liệu nào?

– Ý tưởng về chủ đề *Hoà bình* được thể hiện thế nào trên sản phẩm của bạn?

– Viết một đoạn văn ngắn từ 6 – 8 câu giới thiệu về ý nghĩa, vẻ đẹp của sản phẩm mĩ thuật mà bạn yêu thích.

– Lựa chọn hình thức phù hợp như chụp ảnh, làm vựng tập để lưu giữ sản phẩm mĩ thuật.

Sản phẩm mĩ thuật của học sinh

1. Nguyễn Kim Hằng, *Chúng em yêu hoà bình*
Sản phẩm mĩ thuật từ màu sáp

2. Lưu Thu Trang, *Nối vòng tay lớn*
Sản phẩm mĩ thuật từ màu sáp

3. Lê Xuân Thuỷ,
Thế giới yên bình
Sản phẩm mĩ thuật
nhiều chất liệu

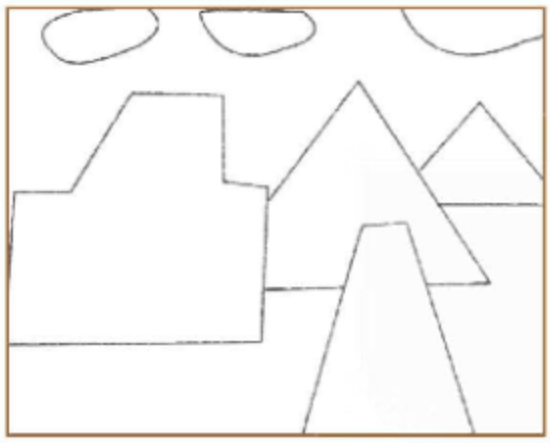
sach-giao-khoa.com

Thiết kế đồ vật trang trí nội thất từ vật liệu sẵn có theo định hướng về chủ đề *Thế giới*.

Phần tham khảo

Gợi ý cách thể hiện một sản phẩm mĩ thuật theo định hướng về chủ đề *Thế giới* để trang trí trong nhà từ vật liệu sẵn có.

Bước 1. Vẽ phác thảo, xây dựng bố cục tổng thể

Bước 2. Đắp nổi tạo hình sản phẩm

Bước 3. Nặn hình phù hợp với ý tưởng thể hiện

Bước 4. Vẽ màu vào hình và hoàn thiện sản phẩm

Bước 5. Trưng bày tại một không gian phù hợp trong nhà

MỘT SỐ THUẬT NGỮ DÙNG TRONG SÁCH

	Thuật ngữ	Giải thích	Trang
A	Anh hùng dân tộc	Là những người có công lao trong công cuộc đấu tranh bảo vệ và phát triển đất nước được nhân dân ca ngợi và lịch sử dân tộc ghi nhận	11
C	Cảnh sắc	Là cảnh thiên nhiên, sinh hoạt,... trong cuộc sống với nhiều sắc màu khác nhau, tạo cảm hứng khi quan sát	39
H	Hình tượng	Là hình ảnh các sự vật được ghi chép lại qua thực tế, trí nhớ hoặc sự mô phỏng thông qua miêu tả trong thơ, văn, truyện,...	11
T	Thủ công mĩ nghệ	Là một ngành, nghề thuộc vào lĩnh vực mĩ thuật ứng dụng. Sản phẩm của lĩnh vực này được tạo ra từ đôi bàn tay khéo léo và tính sáng tạo của những nghệ nhân	22
	Trổ hình	Là kĩ thuật dùng dao trổ đi các mảng, nét để tạo hình	10
Y	Yếu tố thẩm mĩ	Là các thành phần tạo nên một tác phẩm nghệ thuật. Trong mĩ thuật, các yếu tố thẩm mĩ cơ bản như: chất liệu tạo nên bức tranh, màu sắc, hình dáng, kĩ thuật thể hiện,...	18
V	Vựng tập	Là cuốn sách tập hợp những nội dung cùng loại	61

sách-giáo-khoa.com

BẢNG PHIÊN ÂM TÊN RIÊNG NƯỚC NGOÀI

	Phiên âm	Nguyên gốc	Trang
B	Bu-han A-Ka	Burhan Alkar	56
G	Giôn Mích Stan-lây	John Mix Stanley	18
K	Ke-da-mun	Kedamun	18
P	Pôn Xê-dan	Paul Cézanne	6
W	Uy-li-am-son	Williamson	18

Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam xin trân trọng cảm ơn các tác giả có tác phẩm, tư liệu được sử dụng, trích dẫn trong cuốn sách này.

Chịu trách nhiệm xuất bản:
Chủ tịch Hội đồng thành viên – Tổng Giám đốc NGUYỄN TIẾN THANH

Chịu trách nhiệm nội dung:
Tổng biên tập PHẠM VĨNH THÁI

Biên tập lần đầu: PHẠM DUY ANH – VŨ THỊ THANH TÂM
Biên tập tái bản: NGUYỄN HỒNG SƠN – NGUYỄN VĂN NGUYÊN
Biên tập mĩ thuật: NGUYỄN BÍCH LA
Thiết kế sách: NGUYỄN THUÝ QUỲNH
Trình bày bìa: NGUYỄN BÍCH LA
Sửa bản in: TẠ THỊ HƯỜNG
Chế bản: CTCP MĨ THUẬT VÀ TRUYỀN THÔNG

Bản quyền © (2024) thuộc Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam.

Xuất bản phẩm đã đăng kí quyền tác giả. Tất cả các phần của nội dung cuốn sách này đều không được sao chép, lưu trữ, chuyển thể dưới bất kì hình thức nào khi chưa có sự cho phép bằng văn bản của Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam.

MĨ THUẬT 5
Mã số: G1HH5M002h26
In ..... bản, (QĐ ... - NXBGDHN) khổ 19 x 26,5 cm.
Đơn vị in:.....
Cơ sở in:.....
Số ĐKXB: 7-2026/CXBIPH/42-09/GD
Số QĐXB: .../QĐ-GD-HN ngày ... tháng ... năm ...
In xong và nộp lưu chiểu quý ..... năm .....
Mã số ISBN: 978-604-0-39222-0

HUÂN CHƯƠNG HỒ CHÍ MINH

BỘ SÁCH GIÁO KHOA LỚP 5 – KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

1. Tiếng Việt 5, tập một
2. Tiếng Việt 5, tập hai
3. Toán 5, tập một
4. Toán 5, tập hai
5. Khoa học 5
6. Đạo đức 5
7. Âm nhạc 5
8. Mĩ thuật 5
9. Công nghệ 5
10. Lịch sử và Địa lí 5
11. Tin học 5
12. Hoạt động trải nghiệm 5
13. Giáo dục thể chất 5
14. Tiếng Anh 5 – Global Success – SHS, tập một
15. Tiếng Anh 5 – Global Success – SHS, tập hai

Website: https://www.nxbgd.vn

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

ISBN 978-604-0-39222-0
9 786040 392220
Giá: 7.900 đ